

Eesti-Ma Keele Lühikenne

Salme-Ranta,

Gelle sees on

49

Kirko, Homiko, Ohto ja minud
kaunid Paltwed /

Mis

its wagga Risti - Innimenne

Igga Pååw ja iggal Uial omma
Hinge Kassuks woib piddada.

Trüffeluid 1721. Mastal.

Johann. ram. IV. Pātūk. 24. salm.

Summal on ūks Waim / ning ke tedda
palluvad / peawad waimus ning
tōddes temma palluma.

Matteuss. ram. VI. Pätkükkis,
6-8. salmi sadik.

Kui sinna palvet pead / siis minne
omma kumri / panne omma uks fin-
ni / ja pallu omma Issa / ke sallas-
jas on / ja sinno Issa / ke sallajas
nääb / maksab sulle awwalikult.

Algga kui teie palvet peate / ei
pea teie mitte paljo lobbisema ninda-
ko pagganad / seist nemmad mötles-
wad ennast kuulduud sawad omma
paljo lobbisemisse pärast.

Sepärast ärge sage mitte nende
sarnaseks / seist teie Issa täab / mis
teil waia on / ennego teie tedda pal-
lute.

Armas Söbber.

Aed kallid kässud ning tootussed, me läb-
bi Jummal on käsknud palved pidda-
da, ning tootanud kuulda, peawad meil
mai-

mainitsusseks ollema, et meie omma sure hing
hådda þuame ðiete tunda, ning omma helde
Jummala jures abbi otsime. Temma on ar-
molinne ning helde, ning tahhab meid aitada,
temma on feigewäggewam ning woib meid ai-
tada. Se surem hulk mótleb, et nemmad ei
moista palvet piddada, ning sepárrast játwad
nemmad palvet mahha, ning ei sa sedda ar-
mo, mis Jummal hääl melel neile tahhaks an-
da. Nemmad mótlewad, et Jummal illusad
ning targad sannad tahhab, ning et se palve
wägga raske assi on; se läbbi terwad nemmad
ennestele suurt lahjo. Sest, mis Jummal pal-
jo holib wäljaspidiste sannada járrel, kui tem-
ma meie süddame pohja issi läbbikatsub ning
árratunneb. Temma täab ning moistab nende
håddaliste fallajamad mótted ning ohfamissed.
Sepárrast moistab se keige rummalam inni-
menne palvet tehha, kui temma omma hådda
sees keigest süddamest Jummala pole ohfab, ning
Jesusse párrast abbi pallub nisugguste sannade-
ga, mis se hådda issi öppetab, sest se palve on
Jummala mele párrast, ning fulutakse temmalt
heldeste. Körged ning hoopliktud sannad tun-
nistawad ühhest körgest süddamest, sedda Da-
wiifikab. Sepárrast pidda ennam murret süd-
dame kui sannade párrast, et finno palvet ning
ohfamissed ühhest pattustpöörwa ja usklikko
süddamest tulleksid.

üks raske assi on palve neile, ke sedda pat-
tust ello armastawad, ja ei tahha Jummala
pole

pole ennast poôrda. **S**est kuida woib üks innimenne, ke hådda sees ep olle, appi hûda, kui temmal mitte abbi tarwîs lâhhâb: ninda ka, kuida woib üks innimenne, ke omma patto hådda ei tunne, õigest süddamest palvet piddada, fest et temma ei tâa se hådda, mis sees Ta ellab, ja ei tunne eggâ ussu sedda abbi ja waimolikko onnistust, mis temma omma Jesusse kâast woib saa. **S**epârrast pallu omma Jesust, et sinna sedda suurt hådda, mis sees sinno hing se patto ja nende waimolikko waenlaste párrast ellab, ennese sees õiete tâda saaks, kül sesinnane hådda tundminne saab teggema, et sa ilma õppetamata mois-taks palvet piddada, ja ohkamissega allati omma Jesusse pole kissendama, senni kui temma omma armoga sulle abbiks tulleks.

Need palved, mis sinna siin ramatus leiad, peavad sinnule õppetussek's ning juhhatamissek's ollema; et sa ka issi õpped omma ennese sannade ning ohkamistega Jummala jures abbi otsima ka omma ihho tõ jures.

Se on õige palwe, kui sinna omma süddame himmoga Jummala pole õhkad, ning temmaga süddame ning suga kõnneled, kui üks laps omma Issaga, ehk orri omma Issandaga. Kui sinna ommas süddames hâäl melel Jummala väle mõtled, sannadega ehk sannata, siis on se üks õige palwe, ning Jummal on tootanud sedda kuulda. Kui ühhel lapsel middakit pudub, siis pallub temma ni hästi, kui temma moistab, ning wannemad ei holige illusist sannadest. Alg-

ga Jummal on ilmaotsata heldem kui ihholi-
kud wannamad; temmal ep olle ka illusid sanno
tarvis, temma ei holige neist; waid üks süddai-
mis ilmakatavalusseta on, temma sanna ussub,
temma käast abbi otsib ning otab, se on temma
mele pärast. Temma täab ning moistab keik,
mis meil tarvis on, ennekõ meie pallume; tem-
ma woib ning tahhab ka paljo ennam tehha ille
sedda, mis meie pallume ehk moistame. Kui
meie Jummalaga ommas palves öppeksime rā-
gima kui üks laps omma emmaga; kül meie siis
pea saaksime tunda, kui helde ning armolinne
meie Jummal on. Agga kui meie palved ning
ohtamised Jummala mele pärast peawad ol-
lema, siis pead sinna ka öppema keik wiikama,
mis Jummal felab; sest kuid a woib Jummal
finno palved kuulda, kui sinna veel tahhad sed-
da armastada, mis Jummal ei salli. Sepär-
rast ütleb suur Jummal: Es. I. 16-19. salm. sad.
Pesk / puhhastage ennast / saatke ärra
omma turja tö minno silmade eest; jät-
ke mahha / mis vahha on / öppuge hääd
teggeima / noudke õigust takka; aitke neid/
kennele üslekokhus (liga) sünib / moist-
ke õigust waeste lastele/ siis ütleb Issand:
et teie püttud kül peaksid ollema punna-
sed / siiski peawad nemmad ni walget
sama kui lummi / ning et nemnad peaksid
ollema vägga purnased/ ommeti peawad
nemmad walge willa sarnasets sama.

Sepärrast kui sinna nüüd tahhad, et Jummal
 peab sinno palved kuulma ning sind aitma, siis
 peab se sinno surem murre ollema, et sa keigist
 patust omma Jesusse pole ennast põrad, ja usk-
 likko süddamega temma nimmel sedda taewast
 Issa pallud, et temma sinno südda ennam ning
 ennam ümberpõraks ja nisuggust mele sulle an-
 naks, et sinna ikka armastad, mis Jummal
 armastab, ning wihtad, mis temma wihtab,
 ning ussud, mis temma neile on tootanud, ke
 temma sanna kuulwad ning tedda armastawad.
 Kui sinna nüüd Jummalat tennen i ei ole ninda
 armastanud, siis wotta warfi se findla nouo pid-
 dada, et sa eddespiddi ühtike ennam ei tahha
 armastada kui omma Jesust ning sedda, mis
 temma mele pärast on. Ning ehk kül sinno
 kurei südda, kurrat, ning ma-ilm sind püüd-
 wad keelsa, siis ärra wassi mitte ärra pallu-
 mast ning Jummala toatust uskmast; siis saad
 sinna römoga tundma, et se on tössi, mis meie
 helde Jesus ütleb: Ke eal pallub / se saab/
 ke eal otsib / se leiab / ke eal kopputab /
 sellele tehhasse lahti: se on, temma palvet
 kuultakse. Se armolinne Jummal
 juhhata go sind töe sisse.

Amen.

Ufs Palfve/ me sees meie pallu-
me / et meie ommad palwed süd-
damest woifsume piddada.

H! taewane Issa / armolinne
Jummal / minna ollen uts pat-
tune mulla tut/ning ep olle våårt/
et ma ommad kååd ning filnad taewa po-
le töstan sind palluma; agga et sinna issi
meid olled kästnud palluda / olled meile
ka tootanud / et sa meie palwed tahhad
kuulda / sis tåan minna / et mo palwed
Jesusse Kristusse parrast sinno mele pår-
rast on. Alia sis armolinne Jummal/
et minna öppen diete Jesusse nimmel
waimus ning tödes palluma. Litota
minno suddant/oh helde Issa/omma sör-
mega / tühjenda seddasamma keigest tüh-
jast inöttest. Pühbitse minno su / ning
panne issi need sannad minno kele påle/
mis ma finno ees yean üllesrägima.
Panne mo filnad ning förwad fanni / et
ma

ma ühtekit ei ná/ eggas kule/ mis sín Iliná
 páál on/ waid et südda/ meel ja mótted
 woitsid taewa pole minna. Kule sín ka
 iggal aial minno palwed/ ning páásta
 mind feigest háddast Jesusse Kristusse
 párrast. Amen.

Homiko Palsve.

H helde/ armolinne/ feigewåggewen-
 ne Jummal/ meie Issanda Jesusse
 Kristusse Issa/ minna tannan find fei-
 gest süddamest/ et sinna mind minnewal
 ösel olled arinolikkult hoidnud/ et minno
 hinga waenlased mind ei woínud hukka-
 da eiga ríkkuda. Sinno nimines ollen
 minna omma ihholikkust unnest üllestanus-
 nud/ sinno pole pörän minna ennast wi-
 witamata/ fest et sinna üfspáines mind
 olled lonud ja lunnastanud/ ja sinna üts-
 nes woid ka omma pühha Vaimo läbbi
 mind ueste lúa ning pühhitseda. arra-
 ta mind ka münd ning járgeste ülles wai-
 molikkust patto unnest/ et minna páwast
 páwani woitsin ðiete moista/ kui suur
 minno rummalnis on mo pattuse sünd-
 misse polest/ ning kuida minno furri süd-

da itka pihab need fadduwad / ilmalikkud
anded ning himmud suremaks ning falli-
maks piddada / kui need waimolikkud an-
ded ning himmud. Anna mulle/ armas
taewane Issa/ armo sedda minno suurt
soggedust tunda ning kahhetseva/ ja pâas-
ta mind fest hirmsast ruminalussest. An-
na ning kaswata minno sees ðiget usko/
waimolikko tarkust ning wâgge/ iggapâ-
wa sinno sanna hâsti tahhele vanna/ sed-
da ükspâines ustuda/ ning wihtada teik
kurjad nouud/ mis kurratist/ kurjast in-
nimestest ning minno kurjast suddamest
mulle antatse/ et minna sinno armo ning
iggapâwase kahhetsemisse ja pattustpôor-
misze läbbi woitsin mo wanna kurja süd-
dant surretada feige pattude ning kurja
himmudega. Sepârrast hoia mind/ fei-
gewâggewam önnisteggia selfinnasel pâ-
wal kurrati kiisatusse eest/ et temma mind
needmisze ning wandmisze/ lajomisse/
wargusse/ laiskusse/ petinisze/ sannakuul-
mata ello ja mu pattude läbbi omma wör-
tude sisze ei sa/ eiga se läbbi minno waese
hinge ârra ei hutka. Pühhitse mind ag-
ga/ fallis pühha Waim/ et se uus inni-
menne/ eht uus südda/ meel ning mötte
igga

iggapååw woiks ettetulla/ ja ei mitte silma-
firjuks innimeste nähhes/ waid Jummalat
ees digusse ning pühha ello sees ellada. Alita
mind siis fa/ armas taewane Issa/ et ma
omma tööd teen ei mitte silma firjuks/ kui
se/ ke innimeste mele párrast piab olla/
waid et ma woiksin omma wannemade
fanna kuulda/wagga suddamega Jumma-

ning hää melega tehha/ mis
ninha fa nende fanna wottan kuulda/ ke
wågga waljud on/ ja mind sia tóga wae-
wawad/ et ma nisugguste wasto ei nur-
rise/ waid kindlaste ussun/ et fa se minno
häats peab tullema/ kui minna fannatlik
ollen/ fest et feit peab hääts tullema nei-
le/ ke Jummalat armastawad. Tuhha-
ta mind ninda/ armas taewane Issa/ tän-
na ning iggal aial/ et feit minno mótt/
teggo ning ello woiks sinno mele párrast
olla. Sinno holeks annan minna om-
ma hinge ja ihho/ wannemad/ suggulased/
issiärranis feit wagga risti-innimessed;
sinno pühha Waim wallitsego mind/
sinno pühha Ingel olgo minno jures/
et se turri waenlane minno påle ei sa
woimust. Amen.

Öhþo Palsve.

H helde/ armolinne/ feigewåggewen-
 ne Guimmal/ meie Issanda Jesusse
 Kristusse Issa/ sind tånnan minna fei-
 gest suddamest / et sinna mind minnewal
 våwal omma sure armo nind våe läbu-
 olled hoidnud ning kaitsnud / et se furrat
 omma kawwalussega mind ei iggapu-
 hukkada. Minna ei olle mitte wna/ sed-
 sedda armo/ mis sa minnule norelt pöll
 welt ning fa tånnapååw olled teinud.
 Mis tånnو woin minna minnule se eest an-
 da ? paljast sannast ei holi sinna mitte/
 waid sinna útled : anna mo poeg/ mo tütt-
 tar/ so suddant minnule/ ning olgo sinno
 teed eht tahtminne minno mele vårrast.
 Minno helde Issa/ sa tåad/ missuggune
 furri sudda mul on/ se ei tahha mitte sin-
 no teed armastada/ waid ifka laia Te våäl
 káia/ mis hukkatusse sisse satab. Wotta
 sedda furja suddant minno seest/ ning par-
 randa våwast våwani minno eftitussed/
 ning te mind óige usso läbbi folbawaks/
 et minna omma patto hådda suddamest
 tunnen/ kabhetzen/ ning omma önnisteg-
 gia Jesusse Kristusse polel kowwaste
 hoian/

hoian / ke ükspäines wåggew on minno
 patto huvad parrandama/ning minno ih-
 ho ning hinge pühhitsema. Tulleta minno
 mele/ et/ cui se tånnapåwane påaw on lop-
 nud/ nirda ka minno ello påwad peawad
 otha sama/ ning et sinna siis iggaühhega
 tahhad arivo piddada/ fuida temma siin
 ilmas on ellanud/ ning temma kätte maks-
 ta sedda mõda cui iggaüks saab teinud/
 olgo hä eht furri. Anna mulle sepärrast
 iggapåwa pühhat murret minno hinge
 eest piddada/ et minna woitsin tånnna ning
 igga öhto omma wiggadussed ning eksis-
 tussed sulle süddamest ülestunnistada/
 ning nende wasto abbi otsida ning leida.
 Oh Issand/ mainitse mind allati sinno
 pühha Waimo läbbi. Anna mul andeks
 Jesusse Kristusse minno Issanda pär-
 rast keik minno eksitussed ja pattud/ mis
 on tådawad eht tåadmata/ mega minna
 sinno wasto ollen eksinud/ ning puhhasta
 minno süddant neist armolikkult. Hoia
 mind selsinnasel ösel kei ge patto/ furja ning
 kahjo eest/ ning årrata nind home warra
 ülles/ et minna ue påwag, i woitsin ue el-
 lo sees käia/ keigest libha ni ig waimo ro-
 jussest pühha Waimo abbi, äobi emast
 puh-

puhtaks tehha ning sedda pühhitsemist
lõppetada Jumimala kartusses / Jeesus
Kristusse minno õnnisteggia pärast.
Amen.

Homiko Pästve Pühhapäwai.

Heigewäggevam Jumimal ning
Jessa / Ma ning taewa loja / sinno ju-
re ma tullen / sinno ees langen minna pöl-
wele mahha / ning tämanni sünd feigest süd-
damest / et sa mind selsinnasel ösel omma
armo tiwastega olled kaitsmud / ning kur-
ja waimo ning temina seltsi eest armolit-
kult hoidnud olled. Sepärrast peab min-
no süddaa ning su sinno helde armo kulu-
tama. Sul olgo siis au / fitus ning tä-
no nimud ning iggaweste. Ma pallun
sünd ka / et sa tahhatuid mind selsinnasel
päwai ning iggal aial feige turja eest hoi-
da. Sinno holeks annan minna mo hin-
ge ning ihho / mo ello ning keit / mis mul
on / minno mõtted ning sarad. Õnnis-
ta finna / oh helde Jumal minno hisse-
tuslemisse ning wäljainnemisse. Olgo
se pääriv mul õigeks ühhakspäwaks ; et
ma mund ühtekit te ei wotta eggat / kui
üfspaines seddo me läbbi sinno nimmi
saaks

saats pühhitsetud/ ning sinno rüüt meie sis-
 se tulleks. Ärra lasse mind mitte ükspäi-
 nes omma uledega tänapäärw sind teni-
 da. Te lahti minno süddant/ et so sanna
 woiks sinna sisse tungida. Alita / et ma
 sinno sanna ning jutlust hää melega fu-
 len/meles pean ning omma ello se járrele.
 parrandan. Sel eessimesel pāval olled
 sinna feigewäggewain Jummal sedda es-
 simest walgust lonud / oh ärra jäatta min-
 no süddant siis mitte pimedusse sisse/
 waid ütle ka nüüd omma feigewäggewa-
 ma sannaga / et sinno walguis ka minno
 süddames püab tousma / et ma feigest
 rummalusfest saatssin pāastetud ning tui
 üts walgusse laps woiksin ellada/ Jesus-
 se Kristusse se tössisse walgusse pārast.
 Amen.

Öhto Palwe Pühhapäeval.

Gasvenne ning armolinne Jummal/
 ma kitan ning tännan sind süddas-
 mest / et sa mind tänapäärw feige kurja
 niz; lähv eest olled hoidnud. Sa olled
 ind omma pühha sannaga rohfeste
 tnud ning minno hinge ja hutanud;
 fest

fest on minno südda rōmus / ning minno
 hing kicab sind sinno heldusse ning armo
 párrast. Ma pallun sind fa allandifkult
 hoia ning faitse mind weel eddespiddi fei-
 ge hinge ning ihho furja eest. Anna mul-
 le/ armas Issa/ sedda armo/ et ma unnes-
 ke patto ei te/ waid/ et feik/ mis ma
 mótlén ellif náán/ púhhast Waimust
 woiks tulla. Sesamma Waim wotko
 feik birmo minno süddamest árra/ et ma
 julgeste Jesusse Kristusse nimmel mag-
 gan / ning home warra rahho ning hää
 terwissegä üllestousen. Árrata mind ði-
 gel aial ülles / ning sata mind rōmoga
 minno tó fallele minnema / ning sedda-
 samma sinno tahtmisze járrele teggema.
 Ning kui se aeg tulleb / et ma fest ilmast
 pean árraminnema / siis seisa sinna truis-
 te minno jures omma abbiga / et ma sur-
 maga ninda woitlen / et ma sedda árra-
 woitan Jesusse Kristusse surina wórtle-
 misse párrast. Amen.

Homiko Palsve Esmaspárväl.

Hä mis valjo háad olled sinna/ armo-
 sinno ning helde Jummal/ mulle tei-
 nud/

nud / et ma rahho ning hää terwissega
 sedda pâwa ollen sanud nähha. Kuida
 pean minna sind keige sinno hâteggemiste
 eest tânnama? Ei matxa middakit sinno
 ees / mis sinno käast ei tulle ; siis läkki-
 ta sinna issi mulle omma pühha Waimo/
 et ma temma juhhatamisse ning nouo
 läbbi sulle tânnö annan / ning / mis mul-
 tarwis lähhâb / sinno käast pallun.
 Motta mind sessinnasel pâwal omma
 warjo ning kaitsmisse alla / et minno hin-
 ge ning ihho waenlased ühtekit kurja mulle
 ei sa tehha. Wallitse sinna mind / arinas
 Issa / et ma middakit ei hakka eggal lõppeta
 ilma sinnota. Õnnista minno tö ning
 teggeminne. Ehrita mind keige pühha
 kombede ning wisidega. Anna armo / et
 ma woitsin omma pattude pârrast ârdas-
 te nutta / ühhe ue ning waimolikko ello
 sees ellada / ning pâwast pâwani Jum-
 mala tarkusse sees kaswada. Sessinna-
 sel pâwal olled sa / wâggew Jummal / âr-
 ralahhutanud sedda wet / mis taewa pâ-
 le on / fus pilwed ommad ning linnud sen-
 narvad / fest weest / mis Ma pâäl on.
 Oh! se patto wessi on wâgga tousnud
 minno süddames ; lahhuta sââlsammas

ka árra sedda patto wet / et mo südda
 woiks finno Paradisiks saa / ning felle sees
 ust / armastaminne ning kannatus fas-
 wada / ninda et párrast ükski pat mind
 sinnust ei lahhuta. Sinnust ma pean
 finni / siis kule mind ka Jeesusse Kristus-
 se párrast. Amen.

Öhlo Palsve Esinaspával.

Higgawenne Jummal / minno feel
Hpeab járgeste sinnust rágima/ ning üt-
 lema: fidetud olgo minno helde Issa/ sest
 temma teeb minno hingel ning ihhul pal-
 jo hååd / temma heldus festab iggawest.
Gesamma finno heldusse párrast pallun
 minna sind: kaitse omnia wäega mind/
 ning keit/ mis sa mulle olled andnud. Ol-
 le sinna mul isst warjuks ja olle mul ar-
 molinne / sest so våle lotab minno hing.
 Minna heitan emnast nüüd Jeesusse nim-
 mel mahha/ ning maggan rahhoga; sin-
 na agga/ oh Isräeli Kaitsta! ei uinu eiga
 magga. Tösta siis omnia välle walquist
 minno våle/ kui ma maggan. Minna
 ollen armas Jummal/ ristmissee läbbi fin-
 no armis Poia Jeesusse Kristussega tem-
 ma

ma surma sisse mahhamäetud/ siis te mind
 ka temina üllestousmisse sarnasets/ et ma
 siis Kristussega ühhe ue ello sees ellan/
 ning keige pühhadega surel wiimsel ülles-
 tousmisse páwal sinno tootud armo ning
 auo riki sisse saan. Amen.

Homiko Palsve Teisepáwal.

Armolinne Jummal/ ma vóran en-
 nast sinno pole/ et ma enne sinnoga
 rágin/ enneko ma innimestega haffan rá-
 gima/ ning enneko ma omma tó kallale
 lähhán; enne tännan minna sind sinno
 hääteggemiste eest/ ning pallun sinno kääst
 õnnistust/ et minno tó ning teggo saaks
 õnnistud/ ning sinno tahtmissee járrele teh-
 tud. Ali olgo sul kolmaino Jummala/
 fest sinno armo läbbi tousen minna prae-
 go ülles; sinno arm on mind sel õsel hoid-
 nud/ ning on rahhoga mo waese pattuse
 kehhalasnud hingada. Et agga se O mó-
 da läinud/ ning páaw meil haffab paist-
 ma; siis arra jätta sinna/ oh armas Je-
 sus/ sa õigusse páawlif/ mind mitte pim-
 medusse/ ning suddame foggedusse sisse/
 waid haffa ninda minno suddames paist-

ma / et iggaüks saaks nähha / et sa mo sees olled. Sel páwal olled sa maad lahhutanud merrest årra / et se Ma kuiwaks sanud / ja olled sedda selsamimal páwal puude / rohho ning keigesugguse rohhudega ehhitamud. Minno südda on parrago Jummal ! weel kui üks wessine so / mis hääd wilja ei käina ; siis lahhuta finna armas Jummal ininno süddant ka fest patto weest / et se saaks tahhedaks ning hääks / ning et ma saaksin ühhe pu sarnaseks / mis jõe åres on istutud / mis omima wilja annab omimal aial / ning kenne lähed ei puddene. Oh ! Issand aita ning anna / mis ma so käast pallun / Jesusse Kristusse párrast. Amen.

Öhto Palsve Teisepáwal.

HElde Issa / sinno armo läbbi on se tännane páaw mõda läimud / ning jouan ikka ennaim surma pole. Ridetud olgo sinno fallis nünni / et sa mul aega annad ennast pattust pöörda / ning et sa mind ep olle åkkise surma läbbi siit ilmasti årrakorristanud. Sedda hääd tahhan minna sinno pühha Waimo läbbi ikka me-

meles piddada/ ning sepårrast feigest süd-damest sind kita. Ma pallun sind minno ello armastaja! anna mul weel ni paljo aega/ et ma woin patto påle woimust saa/ ning omma hingे waenlased omma jalge alla tallada. Sedda pallun minna sinno kåäst feigest süddamest; seest minna polle parrago Jummal! weel mitte nisuggune/ kui minna ful sinno sanna járrele pe-akstin ollema. Kinnita se nouo minno sees/ et ma haffan patto wasto sure hole ning murrega pannema / ning puian sind/ oh helde Jummal/ fätte sada/ et ma tepps il-ma sinnota ei ella/ waid et sa minno sees omma armo ning wæga woitsid ellada. Se asia påle mötteldes/ heitan ma ennast mahha / ning pallun sind: årra lasse mind mitte sind årräunnustada / waid anna armo/ et ma omma wode heites sind meles pean/ ning home üllesärkades sin-must haffan rågima. Süs täan minna töeste/ et mul ei sunni ühtike kahjo. Sedda pallun minna ka Jesusse Kristusse pårrast. Amen.

Horniko Palsve Kesknåddalal.
Ss sinna suur Jummal/ te sa issi se
b 3 wal-

walgus olled / ning ellad ühhe walgusse
 sees / kuhho üksiki ei sa / ning siiski ni ar-
 molinne olled / et meil waestel lubba on
 sinno pühha palle ette tulla sind pallu-
 ma; sepärrast tullen minna ka selsinna sel
 homiko tunnil/ ning kummar dan omma
 süddame pölvved sinno ees / ning tännan
 sind sinno sure armo eest / mis sinna mul-
 teit minno ello aial olled näitnud. Sest
 sinno armo läbbi ollen minna veel ellus/
 ning ollen sedda páwa sanud nähha. Sa
 olled mind omma warjo alla wotnud/
 truiste mind faitsnud/ ning omma väe
 läbbi keige kurja eest hoidnud ninda/ et ma
 häa tervissega omma tööd woin tehha/
 ning ommad asjad aiada. Minno mele
 tulleb / et sa sel páwal sedda páawliko/
 Ku ning need tähhed olled lonud. Need-
 sammad tevad truiste sedda/ mitspärrast
 nemmad on lotud ; oh! siis ärra lasse
 mind ni meleto olla/ kui need/ te seest ei ho-
 li/ mis meie kohhus on sinno tahtmis se-
 järrele tehha. Tulleba ikka sedda mo me-
 le/ et sa lassed omma páawliko kurjade
 ning waggade ülle ülestousta / ja lassed
 wihma saddada digede ning üllekohtuste
 pale/ et ma woitsin sinno jälgede sees käia
 ning

ning armolinne olla omma liggimesse
wasto/ kui sinna taewane Issa armolin-
ne olled. Kitku siis/ helde Issa/ minno
süddamest årra keit wihha/ wihtamist/
kaddedust ning tiggedust; anna mulle üh-
he pehme süddame keige innimeste wasto/
et ma ka omma waenlastele woitsin häåd
tehha/ häåd temmal sowida/ ning temma
eest palluda. Keit muud häåd/ mis eal
weel sinno käast tulleb palluda/ sedda an-
na mulle armas Jummal rohkesti/ min-
no Õmhisteggia Jesusse Kristusse pär-
rast. Amen.

Öhto Pälfve Resknåddalal.

Höödige ning pühha Jummal/ sa tah-
had/ et meie peame ka öged ning
puhhad ollema/ ninda kui sinna olled.
Agga minna waene pattune pean tun-
nistama/ et ma issiennesest ei olle öige eg-
ga pühha/ ning siiski teed sa mul valjo
häåd; sa hoiad ning kaitsed mind/ ninda
kui sa tånnapåwage olled teinud. Se-
pårrast kita Issandat minno hing/ ning
årra unnusta mitte årra/ mis häåd tem-
ma sulle on teinud. Helde Jummal/ ma-

pallum sind/ hoia mind pârrast weel nin-
da/ kui sa tennini mind olled hoidnud kei-
ge kurja ning kahjo eest. Lasse nfind ik-
ka ilma liamurreta ning kartusseta rahho
sees maggada/ ning sinno walgus ei lah-
ku minno süddainest/ seest sinna/ oh Issand!
walgustad keik vimmedust ning foggedust.
Heita armo minno påle/ ning anna mul
keik pattud andeks; påasta mind minno
patto håddast; pesse mind puhtaks min-
no eksitussist/ ning pühbitse mind läbbi
ning läbbi. Issand/ kule minno häält/
kui ma õse sinno pole hüan/ ning wotta
mind kuulda/ kui mo südda sind otsib.
Arra wotta omma kât mitte minnust är-
ra/ ning arra fätta mind mitte mahha/
seest ma lotan sinno påle. Kinnita sedda
lotust ka minno sees Jesusse Kristusse
pârrast. Amen.

Homiko Palive Reljapâval.

HElde ning armolinne Jummal/ ke sa
neile hääd tebhes arra ei wâssi/ waid
keigil: hääd teed/ ni hästi neile/ ke sind kart-
wad/ kui fa neile/ ke on tämmamata; min-
nokohh us on selšinnasel homiko tunnil sind
tän-

tannada / fest sinno arm festab iggarvest / ning sinna ep olle mitte waatnud minno
pattude påle / ning ep olle nende vårrast
mind mitte nuhhelnud ; waid sa olled
mind omma tiwastega fatnud / et mul
ühtike kahjo ei olle sundinud / ning et ma
sedda våva jälle ollen sanud nähha. An-
na armo / et ma sedda våva ei pruki pat-
tuks / waid sinno auuks ning minno hin-
ge önnistusssets. Hoia mind sel våval
ning iggal aial ebba usso wiside ning kom-
bede eest / et ma mi asja påle ei lota fui
ütspaines sinno påle. Sa olled kåsk-
nud / et ma omma valle higgi sees omma
leiba pean sôma / ning sets olled sa fuius
våva fåadnud / et meie nende sees omma
tööd peame teggema. Anna omma ar-
mo / et ma keifsguggust tööd / mis eal ette
tulleb / julgeste ning römoga årrateen/
ning sinno kåäst öinne ning önnistust pal-
lun. Önnista ka / armolinne Jummal/
keit / mis ma ette wottan / ning arra las-
se mind mitte omma hing tööd årräun-
nustada ; waid et ma tööd tehhes sinno
påle mörten / ning ommas suddames sin-
no pole ohtan. Önnista keit / mis sinna
mul olled andnud ; ning ninda fui sa sel
b 5
våval

påival olled lomud need linnud taewa al/ ning kallad merre sees/ ning olled murret meie ees piddanud/ enneto meie weel olli- me lodud/ et meie neist piddime toitust sa- ma; ninda pea nüüdke weel murret meie eest/ ning lasse linnud taewa al ning kal- lad keige wéede sees siigida. Keigéenna- miste agga taita mo südda usso/ armas- tamisse/ kannatusse ning vühha kombe- dega/ et ihho ning hing saaks üllespetud. Te sedda armolinne Jummal Jesusse Kristusse párrast. Amen.

Öhto Pälsve Neljapäeval.

HElde taewane Issa/ minna tännan- sind süddame ning suga/ et sa páwa ning Õöd lonud/ ning olled sedda páwa säädmud/ et meie omma tööd peame tegge- ma/ ning sedda ööd/ et meie same hinga- da. Ridetud olgo sinno kallis nimmi/ et ma tännapääw sinno armo läbbi ollen joudnud omma tööd tehha/ ning olled teik kurja ning kabjo mirnust arrakeelnud. Anna müüd/ armolinne Jummal/ et mo vässimud ihho sel ösel ninda saaks hinga- da/ et ühtike tartus/ hääda egga willetsus mind

Öhto Pälwed.

mind ülles ei árrata. Sinna / oh Issa! wotta mind wasto omimaks lapsetks / et ma julgen omima på finno süllese panna. Seks ehhita mind óige usso / tössise armastamisse ning pühha kannatussega / et minno südda kindlaste finno issalikko armastamisse påle woiks lota. Lasse siis ka finno pühhad Ingliid olla / minno ning minno honede ümber / et kurrat se mõiraw lõikoer ossa minnust ei sa. Hoia meid tullefahjo ning wargade eest. Bimaks olle sinna / oh! arinas Jesus / mul ossaks / siis uinun minna rõõmisaste magama. Amen / se sundko ninda. Amen.

Homiko Pälswe Redel.

Heigewåggewam Jummal / Ma ning taewa loja / ma tullen prae go finno pühha palle ette / ning tannan sind feit se hää eest / mis sa mul minno ello aial olled reinud. Sa olled mul ihho ning hinge andnud / ning tennini hoidnud. Ma olen sinno holes olnud / ning sa olled murret kandnud / et mo hing / mis patto läbi olli árrarikitud / ning piddi hukka minnema / pattust sai påstetud / ning piddi ueste

ueste sündima. Sa olled sel påwal sed-
da essimest innimest lonud/ning Jumma-
liko wiſide ning kombedega ehhitauud.
Oh! armas Jummal/ wata nüud min-
no påle/ missuggune ma ollen; kelle sar-
nane ollen minna nüud? Parrago Jum-
mal! furrati någgo näks mul ning keigel
innimestel ollerwad: Parranda siis sed-
da/ mis on årrarikfutud. Sets olled
sinna jo omma aino Poia Jesuſi Kristust
ilmale läktitanud / et temma piddi meie
sarnaseks/ sama/ ning meie pattud risti
påle kandina / et meie piddime jälle tem-
ma sarnaseks/ ðigets ning pühhats sama/
ning Jummalala någgo meie sees saaks jäl-
le üllesehhitatud. Aita/ et ma otsin abbi
omma önnisteggia Jesusse jure/ te sel på-
wal risti on podud/ ning temma påle ði-
ge ussu sees watan / ning haktan sedda
patto wihtama / mis minno önnisteggiat
on risti påle saatnud. Aita siis fa/ ar-
mas Jummal/ et ma omma lihhalikfud
himnud risti lõön / ning ühtlase omma
Kristussega surren / et ma teminaga jäl-
le wein ülestousta / ning ühhe ue ning
wagga ello sees ellada / ja ninda enna-
miste ning ennamiste sinno sarnaseks saa.

Seeb se on / mis ma feigest süddamest sin-
no kääst pallun / wotta minno palwed
kuulda / Jesusse Kristusse kannatamisse
ning surma pärast. Amen.

Ohto Päfve Redel.

Helde Issand Jummal / minno süd-
da / meel ning feel hattab praego sind
tännama; seest sa olled tui se armo hallikas
tännapååw rohkesti omma armo minno
påle lasnud tulla. Olleksid teit minno liit-
med keled / siiski ei jouaks nemnad teit
sinno häteggemissed üllesrāgida. Sinno
armo on se / et ma weel ellus ollen;
sa olled mo hingे hoidnud hukkatusse ning
mo ihho pahha haigusse eest; paljo kurja
olled sa minnult årratänud / ning olled
mind rohkesti önnistanud. Olle siis / ar-
mas Jummal, nisuggune weel minno
wasto / tui sa tennini olled olnud. Wot-
ta omma holeks mind ning teit / mis
mul on / ning katta mind omma tiwas-
tega / et ma rahhoga maggan / ning ho-
me warra ue rammoga ülestousen / ning
omma tööd sinno ainks hattan ning
lõppetan. Ning tui minno wiimne ello
tund

tund tulleb/ siis finnita mind/ et ma kind-
la ussoga Jesusse Kristusse påle lotes stüt
årralåhhän / ning iggaweste önsats
saan. Amen.

Homiko Palsve Laupáswal.

Hu pühha Jummal/ helde Issa/
minno essimenne tō peab se ollema/
et minna sind titan ning tānnan; sest
üpres suur ning hā on se/ mis mulle olled
teinud. Minna ep olle wåårt neid hā-
teggemissi / mis sa mul teed iggapååw.
Paljo hååd olled sa minno ihhui teinud/
agga paljo ennam mo hingel; Sest sa ol-
led mind risti rahwa sääs lasnud sündi-
da / kus ma sinno sanna ning tahtmisi
saan öppeda/ et ma woitsin ommaast pat-
tust paseda ning iggaweste önsats saa.
Minna lähhän nūud ta omma tōle/ ning
wottan sedda ette/ mis sa issi mind olled
tästnud tehha. Önnista siis minno tō
ning teggeminne; önnista minno wålja-
minneminne / et ühtike willetsust eggat
äppartust mul ei sunni; önnista minno
sissetulleminne / et ma ninda omma fot-
ta taggase tullen / et ma wåljas ühtekit
patto

patto ei olle teinud. Sel påval olled sa taewa ning Ma Loja hinganud/ ning omma fätte-to påle waatnud / ning waat! keit olli üpres hä. Mis pean minna wae-ne ütlema / tui ma watan ning mötlen keit se påle / mis ma sel náddalal ollen teinud. Ei ma tohhi omma pattud árra-salgada; minna tunnistan/ et minno tö ning teggo ei folba; sepárrast pallun minna; heita armo minno påle / ning anna mul keit minno pattud andets: finnita mind omma pühha Waimo läbbi / et ma parraminne ennast woin tullewäl náddalal patto eest hoida. Árra tüddi ka mitte árra mul hääd teggemast / waid sinno heldus ning arm olgo minno påál iggaweste Jesusse Kristusse párrast. Amen.

Öhto Pålve Laupåval.

H sa iggarwenne Jummal/ üks nád-dal on ta sinno armo läbbi rahho ning häaterwissega mõdda läinud. Sin-na siur Jummal olled sedda hääd mulle teinud. Jo ma olletsin amino hukka läi-

läimud/ kui sinna ep olleks mind kaitsnud.
 Sepärrast tånnan minna sind keigest süd-
 damest/ ning pallun sind allandikult; hoia
 mind keige hådda ning willetsusse eest.
 Sa olled tru / sepärrast lotab mo süddä
 sinno våle / sesamima lotussega heitan
 minna ennast mahha. Sinna agga oh!
 helde Issa / tulle mo suddamesse / ning
 te ennesel siñna asset. Ehita minno
 suddant usso / armastamisse ning kan-
 natusega / ning årra lasse mind ühtefit
 mottelde/ rågida eht tehha/ kui ükspaines
 sedda / mis so pühha Waim wottab min-
 no sees tehha. Anna armo / et ma hak-
 tan ma ilma årrapõlgma / ning taewa
 járrele iggasema / ning kui se tund liggi
 saab/ et sa/ vharmas Jummal/mind siñna
 taewa tabhad sata / siis olgo so pühha
 Waim minno sees / et / kui ma teps ei
 woi rågida/ temma siiski minno sees lop-
 mata woiks öhkada / ning ninda sinno
 pühha valie ette tulla. Kule minno pal-
 we / armas Jummal / Jesusse
 Kristusse parrast.
 Amen.

Patto Tunnistusse Palswed/
 mis sees meie ommad pattud Jum-
 mala ees tunnistame / andeks- andmisi
 ja ello parrandamist Jummal
 tåast pallume.

H! sa suur Jummal, minno loja ning ön-
 nisteggia, minna kaeban ning tunnistan
 sinno ees, et ma kül sinno sarnaseks ning sinno
 kõbede järrele ollen lotud, agga et ma parrago
 Jummal! sedda önne ollen ärrakaotanud ning
 kurrati sarnaseks sanud, ning minno kurrisüddä
 armastab selle kurja waimo wissid, kõbed ja
 joned. Minna wihkan sedda, mis sa armolinne
 Jummal mul kässid, ning püan sedda hää mele-
 ga tehha, mis mo hinge waenlased tahtwad, et
 ma omma hinge hukkatusseks pean teggema.
 Ni suur on minno patto hådda ning kurejus.
 Ei olle mul õigust, eggas pühhitsust; ussust min-
 na ei täa, armastamine on minno süddames
 ärrakustutud. Sest ollen minna hirmsaks ning
 roppaks sanud sinno pühha filmade ees. Agga
 seeb se keige pahhem weel on, et ma õiete ei tun-
 ne, kui suur minno patto hådda ning kurejus on.
 Ma ollen holeta olnud ning ei mötlenud se pä-
 le, mil wissil ma saaksin sinnoga ärraleppida ning
 mo pattust väastetud. Minno süddä on kow-
 wa ning ei karta sinno wihha, ning ei mötle õiete
 sinno häteggemiste päle. Hallasta simna, oh
 tri Jummal, minno sure soggodusse ning hådda
 c. pâle.

påle. Sinno pühha Waim peksko russuks minno süddant, et ma öppeksin tundma ommad pattud, neid süddamest kahhetsema ning nutma. Kissó mind våggise furrati rigist; anna mulle Jesusse Kristusse párrast minno pattud andeks; pesse mind omma Poia werrega puhtaks; kinnita mind, et ma furrati ning patto wasto panen, ning neid wiikfan. Oh mo helde Issa! heita armo minno påle, ning wotta mind armolik. Eult jälle omma lapseks wasto. Ehk minna kül ollen sind årraunnustanud ning mahhajátnud, siiski årra unnusta mind mitte årra, ning årra jätta mind mitte mahha; årra wata teps minno pattude påle, waid wata Jesusse Kristusse fanatamisse ning surma påle, ning selle párrast kule minno palvet. Amen.

Üks teine Palwe.

Sh pühha ja helde Issand Jummal, minna tunnistan sinno ees, et ma ep olle mitte üks-paines patto sees sundinud ja ilmale tulnud, waid ka minno ristmissee sadust mitmelsuggusel wiil ülleastnud ja mahhajátnud, seest et ma süddame-lisko partusses ja armus sinno ees ep olle ellanud. Ma ollen saggedaste ennam omma furja pattuse tahtmissee járrele silma-himmo, libha-himmo ja kõrge ello sees ellanud, kuid et ma so pühha ja hä tahtmist minno hingे önnistusseks olleksin tähhely pannud, ja minno pattust libha risti ponud himmo ja ihhaldamisega. Anna mulle armo, et ma omma pohjato furjust ja hingे häda-

da keigest süddamest öppen tundma ja kahhetsema. Ürra nuhtle mind omma waest last mitte sinno kange kohto járrele, waid olle mulle armolinne Jesusse Kristusse sinno Poia párrast, ja puhasta minno südda temma werrega/ et ma se läbbi woiksin sinno mele párrast olla ning jáda iggarwest. Sata nüud ka minno hingesees ühe pühha hirmo ja tüddi keit pattuse himmude, mottede, sannaade ja teggude wasto, et ma omma ello sees neid mitte ennam ei armasta, waid Jesusse Kristusse minno allandikko, armolissee ja tassase õnnisteggia jálgede sissee astun, ja temma járrele käin mo ello otsani. Kule minno palwed selgest armust, Jesusse Kristusse minno armsa Issa ja õnnisteggia párrast. Amen.

Üks Palwe/ kui sa tahhad häästi ning hingekassuks Jesusse lauale tulla.

Härmas Issand Jesus Kristus, minno hingekarjane ning öppetaja, sinna olled ütlenud: minna ollen se ello leib, ke minnust fööb, sellel ei pea nälg ollema, ning ke minno sissee usub, sellel ei pea eal janno ollema. Minna tulén sinno jure, ja pallun allandikult, et sinna abhaksid mind valmistada õigeks woõraks se sinna taewalikko õhtosõõmaia jure, minno hingekõmustada, ning õige Te pale juhhatada. Anna minnule armo minno pattud süddamest ning

töeste tunda ning fahhetse da, ja ehhita mind se
 õige usso-pulmariega, et minna se läbbi woiksin
 nouda, wastowotta ning hoida, mis finna om-
 ma kannatamisse, surma ning üllestousmisse
 läbbi minnule olled saatnud, et ma ninda woik-
 sin õige woõras finno laua jures olla. Anna
 minnule üks südda, mis allandik on ning pea lep-
 pib, et minna hääl melet andeks annan neile, ke
 mind käetsewad ning wiikawad. Kitko minno
 süddame seest keik tiggedusse ning wiikha jured,
 ning istota minno hinge sisse armo ja hallastust,
 et minna keik innimessed finno pääraast armas-
 tan. Sinna olled issi üttelnud: haigedele läh-
 häb arsti tarvis ja mitte terwedele. Min-
 na waene ollen haige, aita ning te terwets mind
 hinge polest. Sinna ütled: Tulge minno ju-
 re keik/ ke teie ollete foorinatud ja waewa-
 tud/ minna tahhan teile hingamist sata.
 Oh armas Jummal, minna ollen mitme patto-
 ga foormatud/ wotta neid minnust ärra ja pääs-
 ta mind nende pattude surest foormast: ma oll-
 en rojane, puuhasta mind: ma ollen pimme,
 walgusta ja te targaks mind: ma ollen waene,
 te minno hingeriffaks: ma ollen ärrakaddunud,
 otsi mind: minna ollen patto läbbi hukka mois-
 tetud, te sinna mind õnsaks. Minno kallis hin-
 ge peigmees Jesuke! päästa mind minno enne:
 tahtmisest, ning wotta mind finno holeks, sest
 finno sees woin ma ellada, issienneses surren
 minna; finno sees ollen ma õige, issienneses ol-
 len ma pattune. Tulle sinna minno jure, ja
 anna

anna minnule sinno armo, ello, õigust, heldust ning häästust. Oh kallis Jesuke, mo hing on finnota furnud, te sedda ellawaks, temma on hääge, te tedda terveks; minno südda on paljas feigest häast kõmedest, täita sedda õige usso, armo, allandusse, pühha himmude ja keigede hä kõmedeega, et minna woiksin ninda, kui sinna tahhad, omma hinge eest murreteda, sinno jures ilma farovalusseta keige pattude vasto abbi otsida, ja ninda woiksin iggarvest sinno jure jáda, kui sinna olled üttelnud: ke minno libba fööb ning minno verd joob, se jáab minno sisse, ja minna semma sisse, ning minna tahhan tedda üllesärrata da wümsel pával. Walmista minno hinge ninda, armas Issand Jesus Kristus, sinno kalli kannatamisse, surma ja üllestousmissee párrast. Amen.

Üks teine Palive.

Sh minno armas kallis õnnisteggia Jesus Kristus, minna tånnan sind süddamest, et sinna mind so libbeda surma ning kannatamisse läbbi kalliste olled lunnastanud, ning sesimase sure armo mällestussekls ühhe õhtosõõmaia olled saädnud. Ürra lasse mind agga korrpa párrast ühhe holeta süddamega sinno lauale tulla, fest et se, ke omma rummalusse ning holeta patto ello sisse tahhab jáda, ei sa kaswo sinno lauast, waid fööb ning joob ennesele suremat hukkatust. Sepärast walmista minno südda, et minna omma patto hääda ning süddame kurjust woiksin õiete

tunda, süddamest fahhet seda ning vihkada, ja sinno kääst abbi ning wågge patto wasto otsida, ja ninda sesinnase armo föömaia läbbi omma usko finnitada, sinno risti hää melega ennese päle wotta iggapääw, ja sinno tahtmissee järrele ellada, funni ma sinno aua riki sinnoga pallest pallesi ühte saan. Kule minno waese palwed sinno lõpmata armo párrast. Amen.

Öhkaminne/fui sa Jesusse ihho saad.

Hä terre tullemast armas Jesus omma pühha ihhoga! sesamma föötko ja tehko mind ka pühhaks, ning jágo iggaweste minno jure. Amen.

Ellik:

Issand Jesus, sinno pühha ihho finnitago mind, ning hoidko mind õige ussus iggawessetks elluks. Amen.

Öhkaminne/fui sa Jesusse werd jood.

Hä terre tullemast armas Jesuke omma kalli werrega; sinno werri pesko mind puhataks keigest minnust pattust. Minna tannan sind, et sa olled minno jure tulnud; ja nüüd iggaweste ka minno sisse. Amen.

Ellik:

Issand Jesus, sinno kallis werri finnitago minno nöödra usko iggawessetks elluks. Amen.

Üks Tånnو / kui sa olled ausaste Je-
susse Laual olnud.

SArmas Issand Jesus Kristus, ma tånnan
sind suddamest, et sinna mind omma falli
ihho ja werrega olled föötnud ning joetnud. Ma
tånnan sind keige finno armo eest, et sinna min-
no hääks olled innimeseks sündinud, minno
pattude pärast surma wasto woitelnud ning
werd higgistanud. Ma tånnan sind ka keigest
suddamest, et sinna minno sū pärast wotsid
kannatada keik hådda, waewa, ahhastust, ha-
wad, teotust ning naero, wahhed a orjavitso
kroni ning muud wallo, et wasto finno silmi
fülliteti, et sind risti lodi ning hirmsaste surma-
ti. Ma tånnan sind keige hä eest, mis sinna
mulle se läbbi olled saatnud. Sinna olled min-
no hääks teinud, mis Jummala kange käsk
moistis ning käskis, ning olled minno patto süüd
maksnud, taerwase Issaga mind leppitanud,
ning ninda minnule saatnud pattude andeks-
andmist, iggawest õigust, pühha Waimo ab-
bi ning iggawest ello. Keik sedda håäd tahhad
sinna omma falli öhto föömaia läbbi minno me-
le tulletada. Kuida olleksid sinna, armas Is-
sand Jesus, minnule woinud fallima armo pan-
ti anda? Anna minnule armo, et minna sedda
håäd eal ei unnusta; sinno pühha ihho ning
werri pühhitsego ja önnistago minno ihho ning
hinge, päästko mind keigest rummalussfest, ja
hoidko mind allati keige pattude eest. Armas,

helde önnisteggia, ella sinno minno sees, ning sata wålja minno suddame seest keik kuriad patto kombed, et minno sudda üksipäines sinno hone woiks olla. Sinna kihlad ennast minno hingga, ning töstad sedda kunninglikko emmankaks, sepärrast ei sunni mulle mitte ennast patusde ning roppo ello orjaks anda, ning kadduwa patto römo läbbi sedda suurt auo kaotada. Ehhita minno hinge waimolikko ehtega, kange usso, tullise armastamisse, pöllewa lotusse, kalli allandusse, pühha kannatusse, tassase mele ning suddamelikko palvega, et minna sind üksi päines, armas Jesus, iggatsen, ning sinnoga ühhes ollen, fögo ehk jogo, maggago ehk valwago, ellago ehk surrego minna. Olle minno sees, et minna woiksin sinno sees olla, sinnust rágida, laulda, ning allati sinno påle mottelda, selle õige usso sees siit ilmast årralahkuda, wiimisel páral römoga illestousta, ning iggawesse römo sisse sada. Amen.

Üks Palwe pàrrast pühha öhtosõmenaeg / mega mei ello Parranda-mist pallume.

H minno kallis önnisteggia Jesus Kristus, aita nüüd, et sinno pühha ihho ning werri mulle weiks tulla ning siggida minno ello parrandamissels. Sinna, oh armas Jesus, fe sa olled pühha, õige, wagga, helde ja armoline, tulled mo waese pattuse jure; anna omma armo, et minna sinno läbbi nüüd ka woiksin sa-

da

da pühaks, õigeks, waggaks ning armolis-
 sekts, et ma rammo ning wägge saan ninda ella-
 da fui sa olled ellanud, ning et ma fain sinno jäl-
 ge sees. Anna mul üks nisuggune südda, mis
 find fartab, üks nisuggune tahtminne, mis sin-
 no tahtmiese járrele on, üks hing, fenne sees sul-
 le, oh armolinne Jesuke! woiks üks asse olla.
 Anna, et ma sinnust kinni pean, et sa mul om-
 maf s jáäd. Oh minno hinge peigmees, aita,
 et ma sulle nüüd ellan; ella finna minno sees, te
 omma tõ minno sees. Ehrita mo süddame püh-
 ha kartussega, mo hinge tullise armastamisse-
 ga, mo mele ning mötte tõssise allandussega, et
 ma ma-ilma asjad árapölgan ning jum-
 malikko asjade járrele iggatsen, patto wihtan,
 ja õigust armastan. Kitto minno süddame seest
 árra liapäätoitusse murret, libha-himmo, si-
 ma-himmo ja kõrk ello, sesinnase Ilma lusti ning
 römo, ja keik liga julgust. Istota agga minno
 sisse keiksuggused pühhad kõmed ning ioned.
 Hoia minno su, et temma wallet ei rági; minno
 silmad, et nemmad tühja päle ei wata; minno
 körwad et nemmad ühtikit nurjato sanna, egga
 hárwitummad, egga jõlledait kõnnesid, egga
 nalhaheitwist ei kule; minno kääd, et nemmad
 kurja ei te; minno jallad, et nemmad patto Te
 päle ei kõndi; ning keik minno liikmed, et nem-
 mad sedda takka noudwad, mis hä on, ning et
 minna sedda wisi sinno läbbi, oh helde Jesuke,
 keigesti pattust lahti ning iggaweste õnsaks saan.
 Amen.

Üks Palwe / mega passutakse ðigest ning tössist Uusko.

Eigewäggewam ning armolinne Jummas,
minna faeban ning tunnistan sulle, et min-
no südda omma pattuse sundmisse läbbi foggo-
nes on ärrarifikutud, temma on uskmata ilma
lotusseta, ning on merre laenede sarnane, sest et
ta ikka kaksipiddi mötleb. Gest tulleb se, et ma
olle sinno pühha sanna ðiete wastowotnud, eg-
ga se päle lootnud. Anna, armas Jesa, sedda
patto mul andeks, ning ärra nuhtlemind mitte,
ninda fui sa olled ähwerdanud, etneed peawad
ärranetud ollema, ke innimeste ebf mu asia pā-
le lootwad. Et agga innimenne issiennesest ei
woi Jummala mele pårrast olla, sūs pallun min-
na, helde Issand, te puhtaks minno südda ðige
usso läbbi feigest kaksipiddi mötlemisest, ebbas-
usust ning tühjast lotusest, et ma mitte inni-
meste eggama-ilma auo ja rikkuse päle ei lota.
Süttita mo süddames se ðige usk, et ma sind
öppen ðiete tundma, sinno sanna uskma, ning
findla lotussega wastowottan, mis sa olled om-
mast armust ning pattude andeks-andmisest
Jesusse Kristusse läbbi tootanud. Ärra põlga
minno nödra usko mitte ärra, waid kaswata
ning kinnita sedda. Ärra murra sedda rohhotud
pillerogo, ning ärra kustuta sedda suitsowa tahti
mitte foggones ärra. Oh Jesus Kristus Jum-
mala Poeg, sa feige illusam hingi peigmees, kih-
la ennast usso läbbi mo waese hingega. Jä sin-

na minno sisse, sest sa olled usso läbbi minno pârralt, ning keik, mis sa olled teinud ning fan-natanud, tulleb minno hââks. Oh pühha Waim, minno öppetaja ning juhhataja, sata si-na mind Jummalaga jâlle ühte usso läbbi; po-ra mind jâlle ümber temma pole. Istota mind Jesusse Kristusse sisse, et ma kui üks taewane taim temma sees hâkkâ kaswama ning temmasse rammo ning wâgge saan. Uenda need jum-masikkud kõmed minno sees, ning te mind usso läbbi ueks lomaks. Õrra lasse mind muud üh-tikit mõttelda, râgida eggatähha kuid sedda üks-pâines, mis ussust tulleb. Kinnita mind, et ma usso sees kurrati, ma-ilma ning omma pattuse libha kiusatasse wasto seisani, ninda et ma voi-must nende pale saan, ning sel wiwil feelmata Jummalrigis ellan, ning õnsaks saan. Amen.

Üks palwe/me sees meie süddamelikko armastamist Jummal ning omma liggimesse wasto passunie.

GElde ning armolinne Jummal, oh kuts kûlm on minno südda, kui tühhi on temma sest jummalikko armastamisest. Küll ma armas-tan, parrago Jummal! sedda turja, ma-ilma ning temma kõmed ja wiqid; minna armastan is-siennast mitte ninda, kui sa olled käsknud, waid omma turja süddame nou andmissee járrele. Ni turjaste ollen minna waene árrarikutud, et ma sedda armastan, mis mind hukka satab, agga sind

sind, minno helde Jummal, ei moista ma mitte
 armastada keik ülle asja, eggas omma liggi mest
 kui issiennast. Oh! anna mulle sedda raske
 patto andeks, et se hirmus nuhtlus mitte ei tulle
 minno pâle, mis so sanna sees on kirjotud, et se
 peab ollema ârranetud, ke Jesust Kristust ei ar-
 masta. Tulle siis mulle appi, oh helde Issa,
 ning kustuta ârra minno sees keik armastamist,
 mis sinno kâast ei tulle. ârra lasse mind siis mit-
 te armastada sedda ma-ilma eiga ühtekit sest,
 mis selle sees on. Sutita agga minno sees sed-
 da pûhha armastamisse tullokest, et ma sind hak-
 kan keigest suddamest ning keige ülle asjade ar-
 mastama / sepârrast et sa olled se keige illusam,
 keigeparras, ning keige maggusam, et sa olled
 se armastamisse hallikas, ning se heldus, pûhhit-
 sus ning ðigus isse. Olgo siis minno hing, sôd-
 da, meel ja moistus sinno pârralt/ et ma ühtekit
 ei môtle, tunne, moista, tahha eggas te, fuid
 ükspâines sedda, mis sinno tahtmissee ning mele
 pârrast on, ning sinno roaim minno sees wottab
 tehha. Lasse mind sinno armastamisse pârrast
 mahhajatta sedda, mis sinno tahtmissee jârrele
 ei olle, ninda et ma hâa melega keik hâdda ning
 waewa fannatan. Sinno armastaminne tom-
 bago mind ennese jure, et ma sinnoga ühte saan
 ning iggaweste fa ühte jâân, et ma jârgeste sin-
 no pâle môtlen, sinnust râgin ning sinno jârrele
 iggatsen. Agga, armas Issa, et üksike ei woi
 sind armastada, kui temma liggi mest ei armasta,
 siis tâita fa minno sudda armastamisse ning hel-
 dus.

dussega omma liggimesse wasto, et ma tedda armastan kui issiennast. Alita siis, et ma omma liggimessele hââd sorvin, temma eest pallun, tedda mainitsen, nomin, römustan ning keifzugust hââd temmale teen, ning ennast hoian, et minna teumale ühtekit pahhandust ei anna. Ürra lasse mind mitte ükspâines neid armasta da, ke minno hââd sôbrad on, ning mulle hââd tewad, waid olle mul armolinne, ning sata omma pühha Waimo läbbi sedda meelt, et ma neid fa armastan, ke mulle furja tewad ning minno waenlased on. Alita, helde Issa, et ma neile hââa melega andeks annan, nende eest pallun, ning hââd neile teen, ninda et nemmad minno haeeggemiste läbbi saatsid árrawoitetud, ning ommast vihhasest süddamest pâåstetud. Keik sedda hââd te mulle, helde Jummal, omma sure armo pârrast. Amen.

Üks palve / mis sees meie pallume Kannatusse eht ühhe fannatlikko süddame pârrast.

Harmas Issand Jesus Kristus, sa olled se kannatlik Jummala Õal, ke hââda, wae wa, teotust, surma ja risti surima innimeste pârrast on kannatanud, et sa se läbbi meie saatsid iggawesse rahho ning römo. Minna pallun sind süddamest, et tulle minno sisse ning öppeta mind fa kannatlik ollema, sest et minna ei tahha mitte hââa melega sinno risti ennese päle wotta; waid minna

minna taahafsin ful enneminne omma kurja süd-
 Dame nouo járrele, et ma saaksin sün Ilma pâäl
 rahbul olla, ning et minno kâssi aialikko asjade
 sees woiks hästi käia. Mis pean minna ütlema?
 ma ollen rummal, ning ei moista, mis mulle häâks
 tulleb. Sinna agga, sa tru Jummas, olled se
 Feigetargem Issa, ning moistad lapsi kaswa-
 tada. Ürra sundlo siis mitte minno tahtminne,
 waid te sinna minnoga ninda, kui sa issi täad mul
 häâd ollerwad. Kinnita mind, et ma keik sinno
 kâast wastorottan ühhe kannatlikko süddame-
 ga, ning et ma sinno wasto ei nurrise. Aita
 mind omma armoga, et ma sind ilma kawvalus-
 seta tânnan, kui sa mind omma ristiga ennese
 sarnasets wottad tehha. Õppeta mind meles
 piddama, et ühtegi ei woi mulle ilma sinno taht-
 misseta sundida. Lasse mind keige hädda ning
 waewa sees siisgi römus olla. Keigeenamiste
 pallun minna, helde Jesuke, sinno kâast, hoia
 mind, et minna mitte ei soima, kui mind soimataks
 se, et ma mitte wasto ei lô, kui mind lüakse, et
 ma mitte kurja ei maksa kurjaga; waid anna
 armo, et ma sinno tahtmissé pârrast keik kannan-
 tan tassase melega, ning ennast weel surema
 risti, teotusse, waewa ning ahhastusse arwan
 wäärt ollerwad. Nõmusta mind sel aial omma
 kannatusse läbbi, ning te mind omma risti läb-
 bi pühhaiks ning puhtaks keigist pattuist, ning
 iggaweste õnsaiks. Amen.

Uhhe haige innimesse Palwe.

Helde ning armolinne Jummal, sulle minna tunnistan ning kaeban, et minna ep ole tenneni ninda mitte ellanud, kui sinna omma sarma sees olled kasknud; waid minna waene ollen omma furja himmude jarrele ellanud. Oh! mis kurb on minno sudda, et ma nisuggune olen olnud. Sepärrast tunnen minna ka, et sa digusse párrast sedda haigust olled minno pále pannud, et ma pean omma patto hirmo ning háddha öppema tundma, ning sinno jures abbi vissima. Sa õige Jummal moistad kohhut minno pále, et mind ma ilmaga ei pea hukka moistetama. Sa tulletad minno mele sesamma haigusse läbbi, et ma surrelik ollen. Páasta mind helde Issa, enneko minna surren omma patto háddast. On se so pühha tahtminne, et ma pean haige ollema, siis sundko sinno hä tahtminne. Hoia agga minno hingे furjade kiusatuste eest. Olgo se haigus minno hinge ohhuks ning rohhuks, et mo hing sest parramaks saaks. Hoia mo suddame mele ning mötted Jummala rahho sees. Oh heita armo minno pále, sest sa olled mo loja, árra rikko omma waest loma. Kui se haigus ep olle surma többi, siis aita mind, ning anna mulle surest armust mo endist terwist jálle, sest ma ollen rammoto. Oh sa Jummala Poeg, Jesus Kristus, wotta sinna mind issi arsti da; wähhenda minno wallo ja parranda mind omma pühha hawade läbbi. So pühha fannatus

tus ning surm olgo mul ello rohhuks. Ons agga, armas Jummal, finno tahtminne, et sa mind se haigusse läbbi tahhad fest kurjast ilmast ärratõrristada, oh! siis aita mind omma pohjato armo pârrast, et ma õnsaste siit ärralähhan ning ninda surmaga woitlen, et ma sedda ärra woitan, Jesusse Kristusse surma ning surma woitlemissee pârrast. Amen.

Tånnō-palve / kui üks haige omma terwist jâlle kätte sanud.

Armolinne Jummal, mo helde Issa, minna tånnan sind keigest suddamest, et sa mind oled farristanud, ning mulle hirno andnud minno pattude pârrast. Sa oled armolinne olnud, et sa mind mitte surma kätte ei olle andnud. Nüüd oled sa mulle veel aega annud enast patust poôrda. Alita siis, helde Issa, et ma ue terwissega ueste hakkan ellama pühha ning puhta ello sees. Sinno pühha Waimelago nüüd minno sees; temma wallitsego mind et ma teps ma-ilma wisid ei armasta; waid et ma woiksin finno omma olla ning finno tahtmissee járrele ellada. Te ka terwoeks mo waese hinge, ning hakka issi selle sees ellama, ninda et mo jâlle finno sees fossun ning wâggewamaks saan usso, armastamisse ning kannatusse sees; siis tahhan sind kolmainus Jummaliggaweste fita da ning tånnada. Amen.

Ühhe haige innimesse Palwe / kui
surm liggi jouab.

Hu sa iggawenne Jummal üks hallastusse Issa, et hallasta minno waese päle, ninda kui üks Issa omma laste päle hallastab. Mötle se sanna päle, mis sa olled ütlenud: minno hallastus on suur. Mötle se päle, et so armas Poeg Jesus Kristus minno vårrast on innimesseks sundinud. Mötle se päle, et sa omma ainosündinud Poia olled annud, et keik, ke temma sisse ussuwad, ei pea hukka sama, waid et iggawenne ello neil peab ollema. Nisugguse usso sees tullen minna sinno jure ning pallun sind: hallasta minno päle omma armsa Poia vårrast. Minna annan omma hingel hinge sinno fätte, våri sinna sedda; ärra arwa minna pattud mitte musle süüks. Heita armo minno päle, ning wotta mind wasto ommaks lapsedeks. Oh Issand Jesus Kristus, minno fallis hingel peigmees, wotta mind ülles omma maiase, mötle omma surma häddä päle, ning aita mind mo surma häddas, et ma sind ärra ei unnusta. Ole sa mo süddames ning meles, ning aita mind ninda surmaga wotelda, et ma sedda ärrawoitam. Oh minno tru farjane, ärra jättia omma lamnast mahha, felle vårrast sa olled omma ello ätnud. Otsi mind weel omma armoga, ning kui sa mind saad leidnud, siis wi mind omma Paradist sisse. Oh pühha Waim, mo ainus abimees feige mo häddä sees, tulle nüüd appi,

Pinnita minno usko, ning årra lasse sedda mitte årrafustuda. Hoia mind kurja Waimo kiusatuste eest, ning årra lasse mind mitte surma hirimo tunda. Kui lõppeb årra minno meel ning moistus, siis öhka sinna lõpmata minno süddames, ning remusta mind ühhe önsa surmaga Jesusse Kristusse kannatusse, wallo ja surma pääraast. Amen.

Pahve Feigesugguse Hådda Alial.

Armas Issand Jummal, keik on õige, mis sinna teed. Sinna olled meile tunnistanud, mis meile õnne ehk hukatust, ello ehk surma, hääd ehk kurja satab, et meie piddime tar-gaks sama, ello ning hääd taappa noudma, sind armastama, ja sinno sanna kuulma. Agga meie olleme, parrago Jummal! kurja armastanud, ja hääd årrapõlgnud ning ninda wasto oksa teinud, et meie sinno pühast tahtmissest ei olle holind, waid omma kurja meelt mõda ellanud. Sepärrast on sinno kohhus õige ning pühha, et sinna, armas Jummal, keik sedda willetsust meie nuhtlusseks ning ka meie hääks ning hinge parrandamisseks meie päle olled saatnud. Sind, oh helde Jummal! olleme meie wilhastanud omma kurja kõmbede ning teggudega, en-namige kui meie wannemad. Mis siis innimesed ommas ellus narrisewad? iggaüks narrisego omma pattude wasto, fuisago ning fatsugo oma ello ning tööd, ning ninda töst kem ommad süd-

süddamed ning käed Jummala pole ning ütle-
 gem: meie, meie olleme patto teinud ning san-
 natkuulmatummad olnud, sepärrast ep olle sin-
 na, õige Jummal, nüüd armo heitnud, waid ol-
 led omma wiha meie päle otsego wäljavalla-
 nud. Oh Issand! meie tunnistame omma end-
 se kurja ello, ning håbbendame ennast omma ei-
 situsse párrast; sest meie olleme kurjaste patto
 teinud; meil on wägga paljo süüd, meie olleme
 nuhtlusse wäärt, sest et meie olleme körwale läi-
 nud se Õe päält, mis sinna meil olled käsknud,
 ning sepärrast on sesinnane suur hådda meie kaela
 päle tulnud. Oh armas taewane Issa, meie
 tunnistame sinno ees omma ning omma wanne-
 made pattud ning jummalakartmata ello, ning
 pallume sind süddamest, anna meile armo, et
 meie neid wolklike õiete tunda, kahheteda, ning
 wihkada. Heita armo meie waeste päle omma
 sure hallastusse párrast, ninda kui sinna enne ol-
 led andeks andnud, et meie same sinno suurt ar-
 mo ning wägge nähha. Sinna olled tootanud,
 ja ütlenud: se Issand on kannatlik, armolinne
 ning ustav, temmas on wägga halle ning årras
 meel; temma annab andeks keik ülleastmissed
 ning pattud. Sepärrast kule nüüd meie palwed,
 armas Issand Jummal, ning olle meil armolin-
 ne; ehkita jálle üles, mis on årrarikkutud, ja
 parranda meid. Põra sinno wiha årra ning
 årra lasse sedda mitte eddasit mõtna. Wotta
 meid waggaks ning pühhalks tehha, et meie jou-
 aklike süddamelikko palwega keik hådda ning

fahjo meie pääält árrakäända. Pôra ennast jälle armoga, helde Jummal, meie pole, ning olle omma sullastele armolinne Jesusse Kristusse meie önnisteggia párrast. Amen.

Palwe Söddä ning Waeno Aial.

Selle kolm-aino Jummal, Issa / Poia/ ning pühha Waimo nimmel. Amen.

Armad innimessed, et Jummal Issand ei olle mitte ükspaines läsknud palwed pid-dada, waid ka omma falli ning tössise tootusse värrast hääda aial töeste woib aita, kui palwe süddamest tulleb; sepärrast on wägga tarwis, et meie selsinnasel kurwa ning häädalisse aial süddamelikko palwega temma jures abbi otsime, tedda keigesugguste hääteggemiste eest süddamest tanname, ning wägga pallume, et temma ar-must wottaks ommad hääteggemised kaswasta-da, ning keik nuhtlussed, mis meie kül wäärt olleme, árrakäända; sepärrast ütlegem su ning süddamega Prohweti Danieli ramato ühhel-samast pátkufist:

Oh Issand sinna wäggerw ning suur Jummal, meie foohhus on sind karta, sinna kin-nitad sadust ning heldust neile, ke sind armasta-wad, ning sinno käsko tähhele pannerwad. Meie olleme patto ning üllekohhut teinud, jummal-kartmatumad olnud, ning sinno wasto pannud, se läbbi, et meie sinno kässudest ning tahtmissest olleme árrataggenenud. Meie ep olle mitte sinno sullaste nende Prohwetide sanna kuulnud, mis nem

nemmad meie funningadele, wörstide, wanne-mile ning keige ma-rahwale råäksid. Sinna Issand, olled õige; agga meie peame ennast håbbendama, et meie sinno wasto olleme patto teinud. Agga se Issand meie Jummal hallastab ning annab andeks, fest meie olleme temma wasto pannud, ning ei olle Issanda omma Jummalala sanna kuulnud, et meie piddime temma kåssude järrele ellama, mis temma omma fullaste nende Prohwetide läbbi meile fulutas. Waid keik Isräeli rahwas astus ülle sinno kåsso, ning tagganes årra, ning ei wotnud sinno sanna kuulda. Sepärrast on täieste meie päle tulnud se needminne ning wande, mis Mosese Jummalala fullase kåsso sees on firjotud, fest et meie olleme temma (Jummalala) wasto patto teinud. Ning temma on töeks teinud keik sannad, mis temma on råäknud meie, ning meie fohtowannemade päle, ke meile piddid foohut moistma, et temma piddi suurt nuhtlust meie päle saatma. Kui Mosese kåssus on firjotud, ninda on keik se nuhtlus meie päle tulnud, ning meie ep olle siiski Issandat omma Jummalat pallunud, eiga omma kürjast tööft poörnud, eiga temma töe sanna tähhele pannud. Sepärrast on ka se Issand sedda nuhtlust kermeste meie päle saatnud, fest Issand meie Jummal on õige keige omma teggude sees, mis temma on teinud, fest et meie temma sanna ei olle wotnud. Ja nüüd Issand meie Jummal, ke olled wåggewa kåega omma rahwast Egipti-maalt wålja winud, ja

ennesel ühhe nimme teinud, mis tānna páwani
(kostab,) meie olleme patto teinud ning jumma-
lakartmatummad olnud. Oh Issand, sinno
öigusse párrast tagganego sinno wiha ning sin-
no hirm meie liīna ning) Ma päält; sest meie
patto ning meie wannemade üllefohto párrast
on meie (Ma ning sin) ja sinno rahwas naeruks
sanud keigile, ke meie ümberkouds ellawad. Ku-
le, meie Jummal, omma sullase palwed ning tem-
ma öhkamissed, ning olle Issanda párrast ar-
molinne omma pühha paigal, mis rikkutakse.
Põra omma korrva, minno Jummal, (meie
pole,) ning kule; te omnad silmad lahti, ning
wata, kui meid rikkutakse, ning sedda liīna, mis
sinno nimme járrele on nimmetud. Sest meie
öhkame sinno pole kummardades, ei mitte omma
öigusse, waid sinno rohke hallastusse párrast.
Oh Issand, kule, oh Issand anna andeks; oh
Issand panne tähhele ja te sedda; ärra wibi
sinno ennese párrasti minno Jummal, sest sinno
nimme járrele on sinno lin ning sinno rahwas
nimmetud.

Loegem nūud funninga Tatvida Laulo ramatust 6. Laulo.

Hoh Issand, ärra nuhtle mind mitte omma
wiha sees, ning ärra hirmota mind mitte
omma tullise wihhaga. Issand, olle mulle ar-
molinne, sest et minna ollen nödder, te mind ter-
weks, Issand, sest et minno lukontid tundwad
hirmo.

hirmo. Ja minno hing tunneb suurt hirmo, ning sinna, oh Issand, kui haua (vibid sa)? wotta, oh Issand, minno hinge jälle árrapáásta; aita mind sinno hallastusse párrast. Sest et surmas sinno (armo) ei woi ükski kulu tada; kes jouab sind kita haua sees? minna ollen árrawássinud minno eggamisse läbbi. Keik ööd uiotan minna omma wode, ja lastan märjaks omma silma-wega omma sängi. Minno palle on árrakuironud melehaigusse párrast; se on wannats läinud keigide párrast, ke mind waewarad. Tag-ganege minnust keik, ke teie tühja tete, sest et Issand on minno ohkamist kuulnud, Issand wottab minno palve wasto. Keik minno waenlased peawqd häbbi sisje sama ning suurt hirmo tundma; nemmad peawad tagganema ning häbbi sisje sama ákkiselt.

Palve Rahho párrast.

Roh Issand Jesus Kristus, sinna iggarvenne nou-ning rahhoandia, sa oled meile waimolliko rahho saatnud; se eest olgo sulle, Issa ning pühha Waimogakitus ning tånnó iggawest. Sa oled meid seie sadik aialliko rahhogaga õnnistanud; agga meie ei olle sedda sinno suurt hâteggemist mitte ninda, kui kohhus on, moistnud, eiga sulle se eest auo andnud, waid se läbbi mitmil wisil holetummafs läinud. Se párrast on fa sinno vihha meie pâäl õige, et sinna meid sôddä ning arwvalikko waenoga nuht-

led. Anna meile, oh Issand Jesus, andeks meie tānnamata kõmbed ning keik muud pattud, mega meie sind olleme vihhastanud, ja näita meile omma kalli armo, sest et sinna oled nende abimees, ke sinno pāle lootwad. Waat, meie ei lota mitte omma raud-ehk föddarüistade pāle, sest keige innimeste abbi on tūhhi. Alga sinna, Issand Sebaot, oled meie abbi, sa keigewägge wam föddamees ning kaitsea häädda sees, sinno ga tahhame meie ommad waenlased mahhalua, ning siis nimmel tahhame meie jalge ala tallada neid, ke meie wasto pannewad. Anna meie föddawäele õnne ning woimust mere ning Ma pääl. Wotta omma armo holeks meie armoliste kunningast, et temmale ühtekit fahjo ei juhtu. Anna temmale õnne, sinno parram fässi finnitago tedda, et temma sinno wae läbbi omma waenlaste pāle woiks sada woimust, ja sinnule se eest auo anda. Hoia tedda kui silma-terra keige salla taffakiusamiste ning awwalik-ko pāletullemisse eest. Anna temmale woimust, ning sata temma nouud korda, ning kaota ärra meie waenlased sinno wäggewa kae-warre läbbi, ning lasse nende nouud tūhja miina. Olle üks tulline müür meie Ma ning liina ümber, ning lasse ommad pühhad Inglid ühhe leri meie ümber tehha, et ei sa meie liggi ühtekit fahjo eiga willetsust. Juhhata meid sinno nous järrele, ning wotta meid armust wasto. Ning et sinna üksi sesamma oled, ke föddale keiges ma-ilmas teeb

teeb otsa; sepärrast lasse omma rahho mõtted
meie, ning sinno koggona risti foggodusse päle
paista. Anna keigile kunningadele, ning ülle-
madele üks moistlit süddaa, et nemmad õppewad
moistma, missuggune suur ning kallis warrandus
se rahho on, et nemmad sedda sure holega wot-
tafsid nouda. Juhhata nende suddamed, sest
need on sinno käas, et nemmad wottaksid ussi-
nad olla leppitama ning rahho teggeima. Õnnis-
ta ka keik nouud ning mõtted, mis sepärrast pe-
takse. Anna, oh Issand, rahho omma male,
õnne ning abbi keigile seisustele, et meie sind,
ke sa olled armastamisse ning rahho Jummal,
sün feelmata woime tenida, ning wimaks pârrast
sedda ello se iggawesse ning taewalikko rahho
sinno jummalikko auo sees otsata nähha ning
tunda. Amen.

Meil anna rahho armoga,
Oh Jummal, meie aial,
Kes meie eest wob föddida,
Ee olle ükski maial
Kui üksnes sinna Jummal.

Lass meie armsal Kunningal
Hääd wallitsust ka olla,
Et woime rahho temma al
Ja hingे toitust sada,
Sind, armas Jummal, karta.
Amen.

Palwe Nálja Aial.

Sh keigewággerwam, armolinne Jummal,
 finna útled : Eui minno rahwas tahhaks
 minno sanna kuulda, ning minno tede påål káia,
 siis tahhaksin minna neid keige parrama nisso ehl
 wiljaga sota ning mæega neid täita. Sinna olled ka
 keik Ma wilja Jesusse Kristuse läbbi önnistanud,
 ning selgest armust murretsenud, et maad ning
 pöllud, mis pattude párrast peaksid ohhakid ning
 orjawitsö faswatama, peawad hääd wilja kand-
 ma; ning sega tahhad sinna keik innimesed öp-
 petama, et nemmad peawad moistma, Eui heldi
 ning armolinne finna olled, ning et nemmad pea-
 wad sind ülle keige asjade kartma, armastama
 ning ükspaines finno jure ihho ning hinge häddä
 sees abbi otsima ning finno kääst ükspaines abbi
 votina. Et finna agga ka üks õige ning pühha
 Jummal olled, siis olled sa áhrverdanud, et sa
 innimeste tånnamata ning holeta ello párrast
 neid poua ning liamäriaga tahhad nuhhelda, et
 se Ma ei pea omma wilja andma, ninda Eui koh-
 hus olleks, sepárrast teed finna taewast raua ning
 maad wasse sarnaseks, et õigel aial ei pea piis-
 fa saddama, eiga Ma õiget orrast faswatama.
 Oh armas Jummal, finna olled ka meie pattu-
 de párrast nälga meie päle pannud, ning meie
 olleme ka sedda wäärt, fest meie ning meie wan-
 nemad olleme finno hääd anded furjaste pillo-
 tgnud, förkusse, liajomisse, prassimisse ning mu-
 wallatussega. Oh Issand anna armu, et meie
 woi

woifsimē sedda feik ðiete tunda ning kahheteda.
 Päästa meid årra sest raskest näljast, mis meid
 waewab, ning parranda meie süddamed, et meie
 ilma kawwalusseta fui waggad lapsed sind öppes-
 me fartma ning armastama, ning eddasi omma
 päätoitust tånnoga wastowottame sinno sure
 nimme fitussets ning meie tarwidussets Jesusse
 Kristusse meie Issanda pärast. Amen.

Palve Katko Aial.

Härmolinne, Feigerwåggevam, iggawenne
 Jummal, sinna olled åhverdanud, et sinna
 innimesse patto pärast hirmsa katko többe nen-
 de påle tahhad läkkitada. Meie tunneme nüüd
 sedda raske witsa, mis meie omma ruminala ning
 holeta elloga ennese kaela påle olleme saatnud;
 ning tunnistame sinno ees, et sinno kohhus ðige
 ning pühha on; sepärrast pallume meie sind süd-
 damest, et sinna tahhaksid meie påle armo heita,
 ning meid öppetada ðiete tundma, et meie igga-
 wesse hukkatusse wåårt olleme, ning et sinna se-
 finnase sure hirmo läbbi tahhad patto unnest ül-
 lesärratada leik, ke maggawad, ning weelgi sin-
 no armo ilma kawwalusseta wastowotwad, ning
 sinno armo wasto ei panne. Lasse meid nüüd
 moista felsinnasel aial, mis meie kassuks tulleb,
 et meie wottame sinno pühha Waimo armo läb-
 bi omma pohjato hingé hådda ðiete tunda, Je-
 susse Kristusse jure abbi otsida, ning kindlaste
 uskuda, et temma tahhab ning woib meid aita-

dg.

Da. Ning kui sinno nou peaks ollema, et sa melli
sesinnase tõrrore läbbi süt ilmast tahhad ärrakor
ristada, siis anna meil õiget usko, parranda s
läbbi meie süddamed ning puuhasta meid läbbi
ning läbbi, et kui meie õige usso läbbi same ueft
sündinud, meie ka sinnoga sinno auo riki woiksi
me sada Jesusse Kristusse meie kalli önnisteggi
pärrast. Amen.

Patto Tunnistus Kirkus.

Armad sobrad/ wennad/ ning ved Je
susse Kristusse sees/ et meie nüüd üh
hes kõus olleme Jummalal sanna kuulmas
ning öppemas/ Jummalat omma Iss
sandat keige temma hâteggemiste eest tâm
namas/ ja keik pallumas/ mis meil ih
ho ja hinge polest tarvis on; agg
tâame/ et meie keigede pâäl se raske patti
toorm on/ kust meie süddainest püame läh
ti ning puhtaks sada; siis tahham
meie poliveli mahha langeva/ ja ennast
Jummalal omma taewase Issa ees allan
dada/ süddame ja suga ennast waeselt
pattuseks tunda ning tunnistada/ arm
ning heldust temma käast palluda/ nim
ühtlaise teine teisega üttelda:

Mir

Minna waene pattune innimenne / ke ols-
 len patto sees sadud ning sündinud / ning
 párast feige omma ello aia pattuses ellus
 ellanud / tunnistan feigest suddamest sinno
 feigewåggewama Jumimala minno armsa-
 taewase Issa ees / et ma ei olle sind ülle
 feige asjade / eggja omma liggimest tui issi-
 ennast arinastanud. Minna ollen par-
 rago Jumimal ! monnesarnasel kõmbel
 sinno pühha kässö ja wannemade sanna
 wasto patto teinud mõttede / sannade ning
 teggudega / ning täan / et minna sepär-
 ast põrgo ning igganest hukkatust wäärt
 ollen / tui sa ninda tahhaksid nuhbelda/
 tui sinno kange kohhus kässib / ja minno
 pattud on teninud. Agga sinna / armas
 taewane Issa / olled tootanud armo an-
 da ning hallastada feige waeste pattuste
 päle / ke ommas patto ellust ümberpõör-
 wad / ja kindla ussoga sinno pohjato hal-
 lastusse / ning meie Issanda Jesusse
 Kristusse jures abbi eftinwad ; ja et sa ne-
 le tahhad andets anda / ning nende pat-
 tud neile mitte siuks arwada / mis nem-
 mad eal enne sinno wasto on eftinud. Se
 päle lotan fa minna waene pattune / ja
 pallun sind allandikkult : olle sinna om-
 ma

ma helde tootusse pârrast minnul armo
linne/ ning anna mulsle keit minno pattu
andeks sinno pühha nimine fitusset
ning auuks.

Jummal se feigewâggewam ja igga
wenne Issand andko meile omma sur
pohjato armo ning meie Issanda Je
susse Kristusse pârrast keit meie pattu
andeks/ ja andko meile armo meie pat
tuse ello parrandada/ et meie temma ju
res iggawest ello same. Amen.

Kirko Palsve pârrast Jutlust.

Shellaw/ feigewâggewam ning igga
wenne Jummal/ meie Issanda Je
susse Kristusse Issa/ feige assade loja ning
taitsia/ sind sinno Poia ning pühha Wai
moga pallume meie suddamest: hallast
meie väle sinno armisa Poia falli sunnas
tamisse pârrast/ kedda sinna omma inti
melikko nouo läbbi ohwrits meie partud
cest ning wahhemehheks sinno ja meil
wahhele seie Ilma olled läktitanud/ et se
läbbi sinno õige wiilha ma-ilma vatto pâ
le/ ning ka sinno suurt heldust meie was
to piddi nähtama. Pühhitse ning wallitu
se meid keit pühha Waimoga/ foggo/ juh
hais

hata ning kinnita omma risti rahwast /
 ning anna meile armo / et meie sinno ön-
 saksteggewa sanna járrele ðige usso ning
 pühha ello sees woime findlaste ellada.
 Hoia ning önnista meie armsa üllemä
 wallitseja / meie armolisse tunninga ning
 Herra / fedda sinna armust meile påaks
 ning kaitstiaks olled pannud. Kaitse ted-
 da / oh Jummal / feige temina tede påål
 feige kahjo ning hådda eest / mis teminal
 tallaja eht awwalikkult woiks sündida.
 Kinnita ning faswata temima rammo
 ihho ja hinge polest. Lasse temma påål
 hingada / tarkusse ning moistusse / håa
 nouo ning sinno kartusse Waimo. Wal-
 gusta temma süddä / et temma omma riki
 ning rahwast jouaks ðiete targaste wallit-
 eda / Kristusse foggodust faswatada /
 feige waenlaste påletullemised ning
 surjad nouud årrafeelda / ning falli rah-
 yo sees sinno pühha nimme auuks ja tem-
 na allamade hååks faua ning hästi wale-
 itseda.

Kinnita ning önnista meie armolisse
 funninga nou-andjad / ning keik / fedd
 temma on pannud kohto ning muud as-
 jad selletama. Hoia ning kaitse temmis
 soddawåggi ning selle pålifftud Ma ning
 merre påål. Anna neile hååd ning ühhe
 melelissed mötted / et nemmadi sedda nouid
 wad / mis sinno sure Jummalala auuks
 meie armolisse funninga / ning foggon-
 rigi kassuks tarvis lähhåb. Hoia neil
 keige eest / mis fahjuks ning pattuks woit-
 tulla.

Pöra årra / oh armolinne Jummal
 keik rasked nuhtlussed ning willetsusse
 mis meie omma pattudega olleme teni-
 mud. Anna meile findlat terwist / siggi
 wat våtoitust / tössist armo / ning ühtine
 lelist ello / et meie rabho sees ning Jum-
 mala mele párrast issikeskes woitsime el-
 lada. Anna fa hä nouo keige assjade sees
 mis tullewad ettevotta ning tehha / et
 meie ninda laitmata ello sees woitsim
 ellada; ja anna meile párrast sedda aia-
 likko ello iggawest römo ning önnistu-
 gesusse Kristusse sinno Poia párrast
 ke sinno ning pühha Waimoga ellab ning
 wallitseb ühhes ollemisses. Amen.

Litania

Palive ning Eestpalluminne teisugguse
ehē
hådda sees.

Issand heita armo meie påle ic.
leitakse Laulo-ramato sees.

Palive Ilma pārrast.

Etie pallume sind / armas saewane
Issa : anna meile sāhhārdusseid il-
mad / mis sinna tāad meile / weistel ja wil-
jal wālja pāäl håād ollewad. Õnnista
wissa wālja pāäl / hoia sedda poua ning
liawihma eest / ning keige mu kahjo ning
turja eest ; hoia meid ninda ka sodda ja
werreārrawallamisse / fatto ning falli
aia eest / et meie sinno helde armo läbbi
woiksimme omma iggapāwast toitust enne-
sele sada / tānnoga wastowotta omma
tarividussets / ning fui waggad lapsed sin-
no miele pārrast ellada / Jesusse Kristus-
se meie Issanda pārrast. Amen.

Palive nende eest / ke tahtwad Jesus-
se Lauale miina.

Etie pallume Jummasat ka nende
eest

eest / ke tahtawad Jesusse lauale miinna; se armolinne Jummal andko neile armo / et nemmad woiksid dieete moissta sedda suurt waewa/ mis meie Issand Jesus keigede innimeste eest on nainud/ et temma teitsuggust waewa ning waalo nende haaks kannatanud. Temma walmistago nende suddamed/ et nemmad ilma kawwalusseta wottaksid keit patto tood kahheteda / vihfada ning mahhajatta; fest et meie helde Jesusse ihho nende parrast hirmsaste on waewatud ning temma fallis werri arrawallatud. Temma puuhastago nende suddamed labbi ning labbi/ et nemmad temma armo dieste woiksid omnia mele tulletada/ ning temma auuks siiin ilmas ellada et nemmad ka fest iggaвесест ohtosoodmaiast woiksid ossa sada Jesusse Kristusse meis Issanda parrast. Amen

Mahhakulutamisse Sannad.

See kohhus on ka Jummalat palluda/ et se abbiello saaks ausaste ning kassinaste meie saas petud. Nuuid tahhab (tahtwad) ennast uks (monni) paatrah,

rahwast abbiello sisse anda / mis mah-
ha fulutatse

essimest }
teist } forda.
folmast }

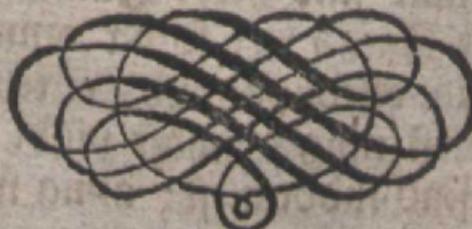
Peigmees on N. N.

Pruut on N. N.

Ons nüüd kellegil middakit nende abbiello
wasto rååkmist / se tehko sedda aegsaste/
ning olgo vårrast waid. Jummal anda-
ko neile omma armo ning õnne Jesusse
Kristusse meie hing peigmehhe vårrast.
Amen.

Se Jummala rahho / mis üllem on
kui feik moistus / hoidko meie süddas-
med ja meled Kristusse Jesusse
meie Issanda sees igga-
wesseks elluks.

Amen.

Laulud/ehk Palswed/mis Altari ees laultakse.

1. Kristusse Tüslémisse Pühhide Alial.

Arimas Issand Jummal, ärata meid üles
patto unnest, et meie walmid olleme, kui
sinno arimas Poeg tulib, ning tedda römoga
wastowottame, ja sind puhta süddamega te-
nime, sesamma sinno Poia Jesusse Kristusse
meie Issanda läbbi.

2. Joulo Pühhal.

Meie tänname sind keigewäggewam, arm-
linne Jummal, et sinna omma armsa
Poia meie häaks olled lasnud innimeseks sün-
dida; aita meid nüüd heldeste, et sinno Poeg
meie süddames waimolikul kõmbel woiks sundi-
da, et meie ninda ommast wannast pattusest
sundmissest lahti pâseme, sesamma sinno Poia
Jesusse Kristusse meie Issanda läbbi.

3. Neári Pâwal.

Meie tänname sind helde Jummal, armat
taewane Issa, et sinna omma armsa
Poia kässö alla olled pannud, et temma meid
kässö needmissest ning wihaft piddi pâastma;
meie pallume sind süddamest; anna meile nüüd
woimust keige pattude pâle, et meie neid wihtai-

me, mahhajättame, ning pühha ja õige ello sees
sinno ees ellame /sesamma sinno Poia meie kallt
õnnisteggia läbbi.

4. Kolme Kunninga Páwal.

Heigerwåggewam, helde ning armolinne Jummal; ke sinna need targad homiko-
maalt ühhe tahhe läbbi sinno Poia jure Petle-
hemma olled juhhatanud; sind pallume süddamest:
anna meile arms, et meie omma õnnis-
teggia ommas süddames otsime ning leiame,
ning temma jure ellawa usso ning pühha eloga
jäme Jes. Krist. rc.

5. Maria Puhhastamisse ehk Küün- la páwal.

Heigerwåggewam iggawenne Jummal, ke
sinna waggal Simeonil olled töeks teinud,
mis sa pühha waimo läbbi temmale ollid too-
tand, et temma ei piddand siit ilmast enne lah-
kuma kui temma omma õnnisteggiat Jesust pid-
di näggema; sind pallume süddamest; anna ka
meile õige usso läbbi Jesust nähha; et meie ted-
da ka siin furja ma-ilma ees woime tunnistada
ning kita. rc.

6. Maria Kulutamisse Páwal.

Heie tänname sind, oh iggawenne Jummal-
armas taewane Issa, et sinna rohkest ar-
must meie waeste pattuste pále olled hallasta-
nud,

nud, ning omma Poia meie häáks lasnud innimesseks sündida; meie pallume sind süddamest: walgusta ning te targaks pühha waimo läbbi meie süddamed, et meie sinno armo öiete öppeme tundma, ning sinno Poia sündmisest, kan-natamisest ning surmast kaswo same. rc.

7. Paasto Aial.

Seie tånname sind, armolinne, igga venne Jummal, et sinna omma aino Poia på-le ei olle armo heitnud, waid tedda feigede innimeste häáks olled surma sis se andnud, et temma keif meie pattud piddi risti-pu påle kandma ning árrawoitma; meie pallume sind süddamest: puhhasta meie süddamed feigist pattudest, et meie siin armo aial siinno armo rigis ellame ning ninda ka wimati auro riki same, sesamma sinno Poia rc.

8. Kristusse üllestousmis se Pühhal.

Seie tånname sind, helde ning armolinne Jummal, et sinna omma Poia surma läbbi patto ning surma käast olled wojsust árrawot-nud, ning tedda meie häáks ülesärratanud kolmandal páwal, et meie temma läbbi piddimi öigeks ning waggaks sama; anna nüüd meile armo, et meie sedda feigest süddamest ussumet ning omma üllestousnud önnisteggia auuks ellame rc.

9. Kristusse Taewaminnemisse Pühhal.

Eie tānname sind, armolinne Jummal,
meie armas faewane Issa, et sinno targa
nouo läbbi sinno armas Poeg meie kassuks tae-
wa läinud, ning meie eest ifka pallub; anna
meile armo, et meie nūud ka ninda, kui meie
kohhus on, waimolikul kombel ühhe pühha ello
ning himmoga temmaga taewa lähhäme ning
temma fanna kuleme ic.

10. Nellipühhil.

Eie tānname sind, helde, igga wenne Jum-
mal, et sinna omma pühha Waimo fei-
gile usklikkuidele olled tootanud, et temma neid
keige töe sisse peab juhhatama; anna ka meile
armo, et meie pattudega pühha Waimo ei kur-
wasta, waid et meie ommad süddamed temma
honeks anname, ning ifka temma fanna kuleme,
Jesusse Kristusse sinno armsa Poia meie Issan-
da pärast.

II. Kolmaino Jummalal Pühhal.

Eie tānname sind, oh keigewäggewam, igga-
wenne kolmainus Jummal, et sinna meid
olled lunnastanud, ning noud leidnud, kuis
meie sinnoga piddime ühte sama; meie pallume
sind süddamest: sunnita meid ueks innimeseks
pühha Waimo läbbi, et meie ue süddamega ül-

le feige asjade sind woime karta, armastada
ning sinno påle lota, Jesusse Kristusse meie Is-
sanda pàrrast.

12. Neil Pühhapäivil pàrrast Kolmai- no Jummal a pühha.

Helde Jummal, armas taewane Issa,
sinna tunnistad ühhe falli wardega, et sul
ei olle melehåad pattuste innimeste hukkatussest
ning surmast, waid tahhad, et nemmad peawad
pattust poorma, ning sinno mele pàrrast ella-
ma; sind pallume keigest süddamest, wotta ar-
must kaotada keik meie patto sùud, parranda
pàwast páwani ning puuhasta meie süddamed
Jesusse Kristusse meie falli önnisteggia pàrrast.

13. Ristia Johannese Páwal.

Heigewäggewam, helde ning armolinne
Jummal, ke sinna pühha ristiat Johannest
läffitanud olled, et temma pattustpoormisse öp-
petusse läbbi meie Issanda Jesussele piddi teed
walmistama, ning öppetama önnistusse tundmisi
pattude andefs-andmisseks; sind pallume meie
süddamest: lasse sinno armo walgust ning wäg-
ge paista meile ning keigile, ke istwad pimme-
dusses ning surma warjus, ning sata meie jal-
ladehk süddame himmud rahho Te påle, Jesusse
Kristusse ic.

14. Maria Ratsma-minnemissse Påval.

Harmolinne, iggawenne ning helde taewane Issa, ke sinna pühha Waimo läbbi Elisabetil olled täda annud, et se önnistud Abrahami seme Jesus Kristus Mariast piddi ilmale sundima; anna meile armo ning te targaks meie süddamed sinno armo walgusse ning väe läbbi, et meie ka sinno armsa Poia õiete öppeme tundma, keige patto wasto abbi ning armo temma kääst otsime ning same, ja ninda sinno aus ning önnistusse riki pärriime sesamma sinno Poia Jesusse ic.

15. Mihkli Påval.

Helgewäggewam, armolinne Jummal. Ke sinna ommad pühhad Inglid sinno sure nimme auuks ning litusseks, ja ka nende hääks olled lonud, ke sedda iggawest önnistust peawad pärriima; anna meile armo, et meie neid römus-tame, süddamelikko pattustpoõrmissse ning pühha elloga, et meie ninda woime sinno tahtmiste tehha Ma pääl, kui Inglid taewas; hoia ning kaitse meid armust pühha Inglidega meie ello otsani, et meie pärraast nendega sind iggawest woime kita ning tännada, Jesusse Kristusse ic.

16. Jummalala Kässust.

Helgewäggewam, pühha ning õige Jummal,

mal, ke sinna keif pattud wågga wihtad, ning sepärrast omma Poia läkkitanud seie Ilma sisse, et temma kurrati tööd ehf pattud piddi årrarif-kuma, ning et kåsso õigus meie sees piddi sundima; meie pallume sind süddamest: aita nüüd meid waesid rammotunimaid, et meie pühha Waimo läbbi sinno kåsso járrele kui waggad lapsed ellame, ning pühha ja õige elloga sind tenuime, Jesusse ic.

17. Pühast Kristi-Ussust.

Arimas Issand, feigewåggewam Jummal, kelle kåast keit hääd ning täielikkud anded tullewad, sa täad, et ükski ei woi ennesele om-mast wåäst õiget usko anda; sepärrast pallume süddamest: anna omma pühha Waimo läbbi meile õiget usko, et meie omma Issandat Je-sust õiete öppeme tundma, temma sanna ikka ku-leme, ning ninda temmaga ühte meie otsani já-me, Jesusse ic.

18. Paltwest.

Sh helde, armolinne ning tössine Jummal, ke sinna meid olled kåsknud palluda ning tootanud feigede paltwed kuulda, ke omma pat-to hädda tundwad, lahhetswad ning sinno ju-res abbi otsiwad; anna meile armo, et fa meie woime waimus ning töes sind palluda, ning ninda kurrati, patto ning ma-ilma nou-and-misse päle woimust sada, Jesusse Kristusse ic.

19. Rist-

19. Ristmissest.

Hei gewäggewam Jummal, armas tae-
wane Issa, ke sinna omma armsa Poia
meie lunnastajaks olled andnud, ning temma
läbbi pühha ristmissé ning uestsündmissé olled
säädnud, et meie piddime ommast pattust lahti
ning sinno riki sama; anna meile nüüd armo,
et meie omma pattust sündant iggapäwase fah-
hetsemisse ning pattustpoormisse läbbi ärräuppu-
tame, ning leige patto ning furja himmudega
surretame, et se uus innimenne ehk süddal woiks
ette tulla, ning sinno meie Jummala ees õige
ning pühha ello sees ellada. Jesusse Kris-
tusse ic.

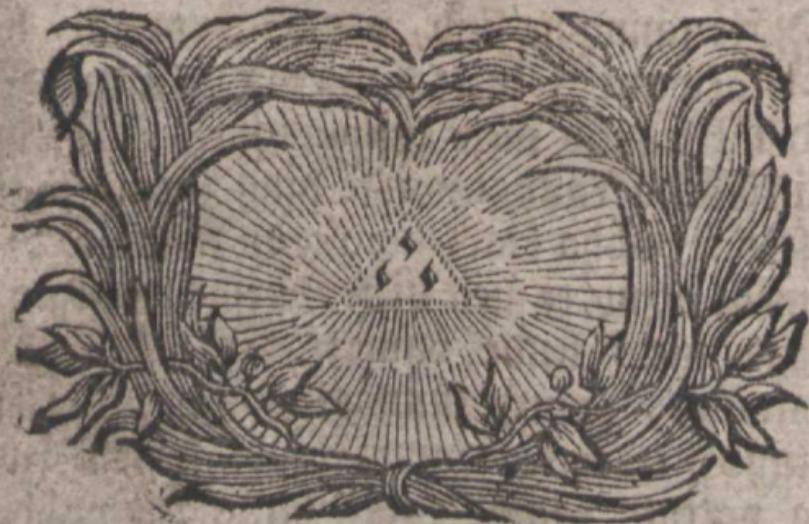
20. Pühast Öhtosöömaist.

Heie tänname sind, armas Jummal, helde
taewane Issa, et sinna omma armsa Poia
olled läkitanud meie lunnastajaks, ke omma
falli fibbeda fannatamisse ning surma mälles-
tusseks se pühha öhtosöömaia on säädnud; an-
na meile armo, et meie õiete öppeme moistma, kui
wägga meie helde önnisteggia meid on ar-
mastanud, ning lunnastamisse läbbi meis
saatnud, et meie temma läbbi keigest kurjast
ning pattust peame lahti sama; puhhasta
ning parranda meie süddamed pühha waimo läb-
bi, et meie omma önnisteggia lunnastamisest
iggapäärwo woime abbi ning kaswo sada, sesam-
ma meie falli lunnastaja párrast.

21. Pärrast Õhtosõõmaega.

Eie tânname sind, armolinne Jumimal, et sa
 meid omma Poia läbbi olled lunnasta-
 nud, ning sesinnase kalli armo mällestussek
 meid temma kalli ihho ning werrega sôtad ning
 jötad; meie pallume sind süddamest, lasse se meie
 le figgida, et meie keik pattud, mispärrast meie
 armas Jesus on furnud, süddamest wiikame,
 õiges ussus wâgge wottame, kannatlikkud olle-
 me, ning issikeskes tulise armo sees ellame.

Sinno armsa Poia meie Issanda
 Jesusse Kristusse pärrast.

Lau-

Laulatamiste Sannad.

Armad Sôbrad.

Sesinnane paar rahwast tahtwad ennast
abbi ello sisse anda/ sepârrast nüüd, et ühhe-
gil tânnimi ei olle olnud middakit râgimise
nende abbi ello wasto ei pea ka ühbegil
lubba ollema pârrast sedda aega
middakit nende abbiello
wasto râgida.

Sepârrast küssin minna sinnult/
Peigmees (Pruit)/ tas sinno suddame
nou on/ et sinna tahhad omnia Pruti
(Peigmeest) omniaks naeseks (mehhefs)
wotta/ ning teminaaga ellada ning kannas-
tada feit/ mis Jummal sinne påle van-
neb/ hääd eht furja/ römo ning willer-
sust/ rikkust ning waesust/ eiga tahha en-
nast temimast ãrtalahhutada / ennego
Jummal issi teid lahhutab surma läbbi:
kui

kui sul nüüd se meel ning mõtte on/ siis ütle
Ja Jummala nimmel.

Ninda küssin minna fa sinnust/
Pruut/ kas ic.

Wahhetage nüüd sõrmuksed / ning
andke teine teisele kät.

Mis Jummal on ühte pannud/
sedda ei pea ükski innimenne lahhu-
tama.

Sepärrast/ et teie nüüd ennast abiello-
sisse annate/ ning sedda Jummal ning
innimeste ees tunnistate / ja sepärrast
teine teisele sõrmuksed ollete andnud/ laula-
tan minna teid ühte abielo-rahwats

Jummala se Issa/ ning se Poia/
ning se pühha Waimo nimmel. Amen.
Kuulge nüüd Jummala sannast/ mis abi-
ello on/ ning kuid a Jummal sedda
on säädnud.

Ninda ütles Jummal Issand:

Se ep olle mitte hä/ et innimenne
üksipäines on / minna tahhan tem-
male abbi tehha/ ninda kui temmale
sünnib.

Siis

Suis panni Jummal Issand ras-
 fe unne innimesse påle / et temma ui-
 nus maggama / ning wottis temma
 külje luist ühhe / ning panni sedda as-
 set finni lihhaga / ning Jummal Is-
 sand teggi ühhe naese fest küljeluust /
 mis temma Adami küljest wottis /
 ning wiis sedda naest temma jure.
 Suis ütles Adam : se on lu minno
 luust ning lihha minno libhast / ted-
 da peab mehhe-naeseks kutsutama /
 sepärrast et temma mehhest on wöes-
 tud ; sepärrast jättab mees omma
 issa ning emma mahha / ning jäab
 naese jure / ning nemmad peawad ol-
 lema üks lihha.

Et teie ennast nüüd ollete Jummala nim-
 mel abbiello sisse andnud / kuulge ka
 esimalt Jummala sanna
 fest abbiellust.

Ninda ütseb pühha Paulus :

Naesed / kuulge omma meeste
 sanna / ninda kui Issanda (sanna) /
 fest

sest mees on naese pâ / ninda fui f
 Kristus on foggodusse pâ / ja tem
 ma on omma ihho õnnisteggia. Alg
 ga fui foggodus Kristusse melewäl
 la al on / ninda on ka naesed omma
 meeste (melewalla al) feige asjad
 sees.

Mehhed / armastage omma
 naesed / ninda fui Kristuske on ar
 mastanud foggodust / ja on issiennast
 selle eest àrräändnud / et temma tedda
 piddi pühhitsema / ja on tedda puh
 taks pesnud we-pessemisse läbbi san
 na sees / et temma sedda foggodust en
 nesele piddi saädma ausaks / kel ep ob
 leks ühtekit wigga eggatso / eige
 muud seddasarnast / waid et temmi
 piddi ollema pühha ning laitmata
 ninda peawad ka mehhed ommad nae
 sed armastama fui omma ennesti
 ihhusid. Ke omma naest armastab/
 se armastab issiennast; sest ükski ep.

olle eal omma ennese ihho wiðkanud/
waid toitab ning hoiab sedda/ ninda
kui Issand sedda foggodust (hoiab).

Teisets

Buulge ka sedda risti/ mis Jummal abbiel-
lo påle on pannud.

Ninda útles Jummal Naese wasto:

Minna tahhan sulle wågga paljo
wallo sata / kui sa kåima påle saad;
sinna pead walloga lapsi ilmale toma/
ning sinna pead omma mehhe sanna
kuulma / ning temma peab sinno Iss-
sand ollema.

Ning Mehhe wasto útles Jummal:

Sepårrast et sinna olled kuulnud
omma naese sanna / ning sönud fest
puust / mis minna sulle feelsin ning
útlen : sinna ei pea fest mitte sôma;
årranetud olgo se Ma sinno pârrast/
waewaga pead sinna temmast ennast
toitma feige ello aia; orjavitso ning
f ohha-

ohhakid peab temma sinnule kasv
 tama / ning sinna pead föma rohi
 wälja påält : omma palle higgi see
 pead sinna leiba föma / senni kui sinn
 jälle mullaks saad / seft et sind se
 (mullašt) on wöetud / seft sinna olle
 muld / ning pead jälle mullaks sama.

Kolmandaks/

(Kui teie omma abiello Jummalal taht
 misse järrele hakkate/ ning aiate) siis peal
 se teie rõõm ollema/ et teie täate ning ussu
 te, et teie abiello on Jummalala mele pär
 rast; seft ninda on kirjotud : Jumma
 loi innimest ennese sarnaseks / Jum
 mala sarnaseks loi temma tedda
 temma loi neid meest ning naest ; ning
 Jummal õnnistas neid ning
 ütles nende wasto : fossuge ning sig
 gige / ning täitke se Ma täis / ning
 saatke sedda ennesste alla/ ning wallit
 sege ülle fallade merres / ülle lindud
 taewa al/ ning ülle keige ellajade/ mit
 Ma påål ellawad. Ning Jumma
 någ

någgi feik sedda/ mis temma olli tei-
nud/ ning waat/ se olli vågga hā.

Sepårrast útleb fa (funningas) Salo-
mon: Ke ühhe hāa naese saab/ (mis
hā ning Issanda mele pårrast on/)
se saab hā asja/ ning saab Issandalt
önnistust.

Pallugem.

Oh armolinne Issand Guimmal/ ke sa
meest ning naest olled lonud/ ning abbi-
ello säädnud/ ning välegi neid ihho sug-
guga önnistanud/ ning se läbbi sedda sal-
laja asja enne tähhendanud/ et finno ar-
mas Poeg Jesus Kristus vrimma prudi-
selle pühha risti foggodusse peigmees pid-
di ollema; meie pallume finno pohjatum
armo: ärra lasse sedda abbiello mitte hut-
ka ning murja miina; waid pühhitse ning
hoia sedda meie sääs/ ja anna selle abbi-
ellorahwale armo ihho ning hinge polest/
et nemimad wottakfid sind karta ning ar-
mastada/ ning ühhemelesissed olla/
Jesusse Kristusse meie Issan-
da läbbi. Amen.

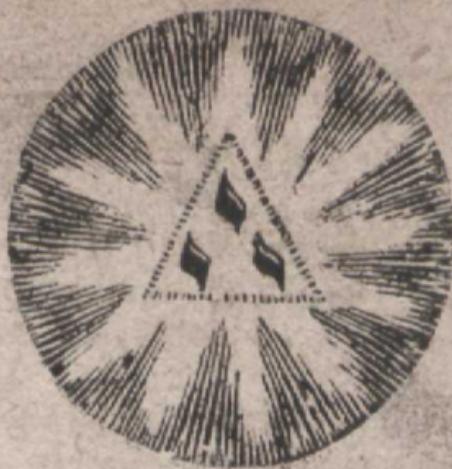
**Se Jõssand / önnistago teid
ning hoidko teid.**

**Se Jõssand / walgustago omi
ma palle ülle teid/ ning olgo
teile armolinne.**

**Se Jõssand / tõstko omma pal
le teie päle / ning andko teile
omma rahho!**

**Se armolinne Jummal andko teile ar
mo / et teie omma abbi - ello Jummala
tahtmisse järrele wotksite hakkada / nin
aiada / ning sedda önne / mis Jumma
wagga abbi - ello rahwale on tootanud
sada. Jummala pühha Wain
juhhatago teid õige tele
Amen.**

Ristmisõ Sannad.

Mis peab Lapse nimmim ollema?

Minne ärra sinna rojane waim/
ning anna maad pühiale Waimule!
Wotta pühha risti täht omma otsa
ning omma rinna ette

Ühheks meletulsetamisseks

Et sind ristitakse Kristusse våle/ te sinno
hååks on risti lõdud/ ning et sinna fei-
gest pead ossa sama / mis Kristus omma
fannatamisse ning surma läbbi sinnule
on saatnud ; ning et sinna fannatlikko
süddamega keik risti surmani pead kand-
ma/ mis temma sinno våle panneb.

Pallugem :

Oh keigewåggewam/ igga wenne Jum
mal / meie Issanda Jesusse Kristusse
Issa/ minna húan sind appi sessinna se sin
no fullase (ümmerdaja) párrast/ ke finno
ristmisse ande pallub ning sinno igga west
armo waimolitko uesundmisse läbbi tah
hab. Wotta tedda wasto/ Issand/ nin
da kui sinna olled üttelnud : palluge/
siis peab teile antama / otsige / siis
peate teie leidma/ kopputage/ siis pe
ab teile lahti tehtama. Sepárra
anna nüüd sedda hääd sellele / ke pallub
ning te uts lahti sellele/ ke kopputab /
temma se raewase pessemisse igga west öv
nistust woiks saa/ ning sinno igga west ri
fi párrida/ mis sinna armust olled toota
nu / Jesusse Kristusse meie Issandi
läbbi. Amen.

Pallugem weel :

Oh keigewåggewam/ igga wenne Jum
mal / ke sinna we- upputusse läbbi om
ma kunge kohto párrast sedda ustmat
Glima olled árräupputanud / ning sedd
ustlitto Nea fahhet sakesi omnia sur
arin

armo pårrast hoidnud/ ning sedda kngi-
 faelast Warao feige temma wæga pun-
 nase merrese árräupputanud/ ja omma
 Isräeli rahwast kuiwalt läbbi saatnud/
 ning olled sega omma ristmisse pessemist/
 mis pårrast piddi tulleina/ ennetähhen-
 danud/ ning omma armsa Poia meie Is-
 sanda Jesusse Kristusse ristmisse läbbi
 sedda Jordanit/ ning teik wet ðnsaks ning
 rohfeks árrapessemissets olled pühhitse-
 nud ning säädnud. Meie pallume se-
 finnase sinno Poia pårrast/ sinno pohja-
 tuma armo/ hallasta sefinnase omma sul-
 laste (ümmerdaja) päle/ ning ðnnista
 tedda dige ussoga waimus/ et sefinnase ðn-
 sa we läbbi temma sees woiks árräuppuda/
 ning kadduda/ teik/ mis temmale Adamist
 on sundinud/ ning mis temma fa issi se
 päle on teinud/ et temma uskmata arrust
 woiks árralabtuda/ pühha risti foggo-
 dusse laewa sees kuiwalt rahbul olla/ ning
 iggal aial tulline waimus/ rómus lotus-
 ses sinno pühha nimme diete tunda/ kar-
 ta ning armastada/ et temma feige usk-
 likkudega iggarwest ello woib sada/ kui sin-
 na olled tootanud Jesusse Kristusse meie
 Issanda pårrast.

Minna wannutan sind árra / sinna
 rojane wain / Jummala se Issa / ning
 se Poia / ning se pühha Waimo nimmeli/
 et sinna árraláhhåd (tagganed) sesinnase
 Jesusse Kristusse sullasest (ümmerdajast)
 nimmega N. Amen.

Buulgem pühha Markusse pühha Ewan-
 geliummi :

Ning nemmad töid lapsokessi Jes-
 susse jure / et temma neise piddi puut-
 ma ; agga Jüngrid söitlesid nende
 päle/ ke neid töid. Agga kui Jesus
 sedda någgi / sai temma meel wågga
 haigefß / ning ütles nende wasto-
 laske lapsokessi minno jure tulla/ning
 ärge feelge neid ; fest nisugguste pär-
 ralt on Jummala riik. Tödest minna
 ütlen teile : ke Jummala riki wasto-
 ei wotta kui laps/ se ei sa mitte siinna
 sisse/ ning temma wottis neid kaenla/
 panni kåad nende päle / ja önnistas
 neid.

Pallugem:

Issa meie / ke sinna olled taewas ic.

Se Issand hoidko sinno sissetulemist ning wåljaminnemist nüüd ning iggahest. Amen.

M. Kas sinna wannud árra furratit?

Ja minna wannun tedda árra.

Ning keik temma tööd ning teggo?

Ja.

Ning keik temma asjad ning kõmbed?

Ja.

M. Kas sinna ussud Iuimala se Issa keigerwåggewama taewa ning Ma Poja sisse?

Ja minna ussun.

M. Kas sinna ussud Jesusse Kristusse temma aino Poia meie Issanda sisse/ ke on sadud pühast Waimust/ ilmale todud Neitsist Mariast/ kannatanud Pontsiusse Pilatusse al / risti päle podud / surnud ning mahhamaelu / alla läimud

põrgohauda / kolmandal pâval jâlle ül-
lestousmud surnuß / ülleslânud taewa /
istub Jummal a omma feigewâggewa-
ma Issa parramal kâäl / sâält temma
tulleb kohut moissma ellavade ning
surmude pâle ?

Ja minna ussun.

M. Kas sinna ussud pühha Waimo-
sisse / üht pühha risti foggodust / püh-
hade ossasamist / pattude andeks-and-
mist / libha ülestousmist / ning igga-
west ello ?

Ja / minna ussun.

M. Kas sinna tahhad ristitud sada?

Ja / Jummal niminel.

M. minna ristin sind Jummal se
Issa / ning se Poig / ning se pühha
Waimo niminel.

Se feigewâggewam Jummal / ning
meie Issanda Jesusse Kristusse Issa / te
sind ueste sunnitamud we ning pühha
Waimo läbbi / ning sinnule keit patrud
andeks annud / se kinnitago sind omma
armoga iggawesseks elluts. Amen.

Jum-

Jumimala rahho olgo sin.
Noga. Amen.

Se armolinne Jummal andko armo/
et se lapsokenne woiks üllestaswada se su-
re Jumimala melepärrast ning auiks
omma wannainade römuks ning omma
ennese hingे önnistussets.

Agga teie/ ke teie lapse assemel furrati
tööd ning teggo/ asjad ning kõmed ollete
ärrawandnud/ tulletage omma mele/ mis
teie ommas riitmissest Jummalale ollete
tootanud / ning mis meie Issand Jesus
Kristus ütleb: kus teie ei põra ümber/
ning ei sa kui need lapsokessed siis ei
sa teie mitte tgeva=rifi. Se armo-
linne Jummal andko sedda armo teile ning
selle lapsokessele Jesusse Kristusse
meie Issanda pärrast.
Amen.

Palwe Matmisſe jures.

Heigespāg gewam ning armo
 linne igga wenne Tummal / f
 sinna pātude pārrast innimesse pāl
 osled pannud / et temma peab surre
 ma / ke sinna ka / (et innimes sed e
 piddand igga veske surma sis se jáma
 omma ainosündinud Poega Jesu
 Kristust olled surma sis se andnud
 kannel ep olnud ühteki patto / ning
 ninda omma Poia surma läbbi sed
 da önne feigile usflifkuile ning wag
 gadele osled saatnud / et surm ei wo
 neile kahjo tehha. Póra nüld om
 ma Issa palle omma waeste last
 pole / ning anna meile sinno rohke ar
 mo / et meie sün ühhes föus oslem
 sinno fitussek s ning auuks / ning e
 meie sesimase matmisſe jures omma
 mele tulletame / et ka meie (kui sin
 na tahhad ning meid kutsud /) pea
 me surrema ning mullaks sama / jo

et meie öppeme hästi moistima / et
meil sesinnase willetse ello sees kind-
lat asset ei olle. Anna / oh armo-
linne Jummal / omma armo / et meie
sedda taffa nouame / mis igga-
soenne on / ning sesinnase häddalisce
ello sees ninda ellame sinno pühha
tahtmisce járrele / et meie sesinnase
meie wenna (ðega) wiimsel páwal
ülestouseme iggawesseks elluks/
sinno arinsa Poia Jesusse Kris-
tusse meie Issanda párrast.

Amen.

Se

Se Þssand / vnnistago sind
ning hoidfo sind.

Se Þssand / walgustago om
ma palle ülle sind / ning
olgo sulle armolinne.

Se Þssand / tøstgo omma pass
sinno påål / ning andfo
sulle omma Rahho.

